JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1861. Zaturdag 23 November. N°. 94.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaja* bij LE ROY & Co.; te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN [illegible] te *Madioen* bij C. A. VAN DER VOORT; te *Padang* bij H. E. VAN WEK, Esq., te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te [illegible] bij W. EERHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, [illegible] te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* ... ƒ 12,50.
" " " " *Java* ... " 15,—.
" " " " *Buitenbezittingen* ... " 17,50.
" " " " *Nederland* ... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt des Woensdag en Zaturdag van elke week, [illegible].

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee **BIJVOEGSELS.**

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER, *E. Guise, de Catzin.*
BATAVIA den 8ste November 1861. (4076)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *L. C. Schram, geb. van der Burght van Lichtenbergh.*
MAKASSAR, 10 November 1861. (4039)

Bevallen van een' ZOON, *O. J. W. van Bennekom, geb. van Bennekom.*
SOERABAIJA, 12 November 1861.
Eenige kennisgave. (4014)

Bevallen van een' ZOON, *H. S. G. Steup, Dutrieux.*
SOERABAIJA 16 *November* 1861.
Eenige kennisgave. (4071)

Bevallen van eene DOCHTER, *S. C. van Eersel, Haase.*
SAMARANG, 18 November. (4069)

Met diep leedwezen ontvingen wij de tijding dat onze beminde broeder, de Majoor *G. J. P. van Harrevelt*, in den 14den October jl. te *Sibogha*, na eene smartelijke ziekte is overleden.
C. J. VAN HARREVELT.
W. K. F. VAN HARREVELT.
BATAVIA, 20 November 1861.
Eenige kennisgave. (4010)

VENDUTIE

op Maandag den 25 November 1861,
WEGENS VERTREK,
voor het Woonhuis van den Hoog Edel Gestr. Heer

G. VOGELPOOT,

Kebon Sierie, hoogte van *Tanah-Abang*,
DOOR

CASSALETTE & C°.,

van deszelfs goed onderhouden **INBOEDEL**, bestaande grootendeels uit Europ. MEUBELS, als: 1 Ameublement bekleed met Velours d'Utrecht, Consoles met marmeren bladen, ronde en ovale Sopha-Tafels, Uittrek-Eettafels, Speeltafels, Etagère en Boekenkasten, Spiegels en Schilderijen, uitmuntende Engelsche Moderateur-, Kroon-, Muur- en Tafellampen, Fransche Lampen met abat-jours, Pendules, een voor dit klimaat vervaardigde PIANINO enz., enz.
Mahoniehouten Kleerkasten, Toilet- en Scheerspiegels, IJzeren en Houten Ledikanten, Waschtafels met marmeren bladen enz., enz., Cristallen en Porseleinen Servicen, Zilver en Pleetwerken, Keuken- en Dispensgereedschappen, Martevanen, Leksteenen, Bloemen in potten, enz.

Verder:

4 Spannen deugdzame Paarden,
ENGELSCHE TUIGEN,
waaronder voor vierspan,
1 sterke en gemakkelijke Reiswagen,
1 PALANQUIN,
1 VIS-à-VIS enz.

Alles, Zondag te voren [illegible], voor een ieder te bezigtigen. (4001)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 25sten dezer, ten huize van den HoogEdelG. Heer G. VOGELPOOT, zullen alsnog uithoofde van vertrek worden verkocht:
Een goedgedresseerd, sterk en gezond Sandelwood RIJPAARD.
Een bijna nieuwe Engelsche BENDIE met een zeergoed PAARD en slechts weinig gebruikt Engelsch TUIG.
(4061) CASSALETTE EN Co.

VENDUTIE

op Maandag 25 November 1861,
voor het Commissiehuis van

VAN RIET & TER COUW,

VAN DIVERSE

LIJNWADEN,

PROVISIEN, DRANKEN, VERWWAREN, GALANTERIEN, MODEWERKEN, etc.

VOORTS:

C H S 3 Balen 4/4 ruwe DRILLINGS,
18 Kisten 6/4 ruwe KATOEN,
2 " 5/4 " "
EN

Zes Kroonvagels.

(4058)

OP DE VENDUTIE

van den 26 Nov. 1861,
zullen door
VAN RIET & TER COUW
worden verkocht:

Twee HUIZEN van Bamboe en Steen met Pannen gedekt, zijnde Opstallen staande op den grond van den Bazaar Tanabang alhier, bij de boeken der Kongsie geregistreerd onder de nommers 34 en 35 toebehoorende aan de gezamentlijke erfgenamen van den Kapitein der Chinezen ONG BOENHIAN en laatstelijk bewoond door den Chinees LIM TIANGKOE. (4059)

Vendutie

op Dingsdag den 26 November 1861,
voor het Commissiehuis van
Abeelen, Dennison & Co.,
van:
4 paren groote Fransche
SPIEGELS in vergulde Lijsten,
hoog 4 à 5½ voet.

KROONLAMPEN

van 6, 5, 4, 3 en 2 Lichten,
Amerikaansche ZEEP in kistjes, WATERCRACKERS in heele en halve blikken,
Engelsche Wagen- en Bendij-Tuigen en Zadels.
88 vaten SPEK, 200 vaten SPIJKERS (draadnagels.)
3 Brandwaarborg-kasten,
10 stellen Mailkoffers,
LIJNWADEN, ZEILDOEK, ronde KAPITTEN en ALCATIVEN.
(4032) ABEELEN, DENNISON en Co.

Vendutie

Dingsdag 26 November 1861,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den WelEdel Gestrengen Heer
M. W. VAN GORKUM,
Goenoeng-Saharie nabij Pinto-Bidsie
DOOR

VAN RIET & TER COUW,

van eenen zeer netten

INBOEDEL,

bestaande uit:
Kasten, Stoelen, Tafels, Ledikanten, Consoles, Porselein, Glas- en Aardewerk, eene groote Schrijflessenaar, een dubbelloop Jagtgeweer met kist.
VOORTS:
Een Makassaarsch RIJPAARD hoog 4 voet 1¼ duim.
Een Sandelhout do. " 4 " 2 "
Een " do. do. " 4 " 2 "
Een Span Australische hardloopende WAGENPAARDEN.
Een Fraaije TENWAGEN.
Twee Bengaalsche Melkgevende KOEIJEN.
Benevens een BENDIE met PAARD en TUIG. (4040)

VENDUTIE

op Woensdag den 27 November 1861,
voor de Pakhuizen van de Heeren
B. ANDREAS & Co.,
door

John Pryce & Co.,

à 4 pCt. Vendusalaris,
tot sluiting van Rekening.

Vershillende Manufacturen,

zoo als:
Geweven en Batik SARONGS, MOUSSELINE DAMASSÉE, SATIJN, FLANEL, etc.
IJZER- en KOPERWERKEN,
zijnde Sloten, Grendels, Knippen, Schroeven, Boren, Trommelhengsels, 100 vaten Spijkers, Compositiespijkers, Naalden, 300 bibten Staal, Veerstaal,
GOENIEZAKKEN,
Champagne, Madera, Rhijnwijn en Cognac,
Verlakte en Onverlakte
Vellen voor Harnasfabricatie,
een factuur Pleeten en Ivoren voorwerpen en ornamenten voor Rijtuigen en Tuigen, zijnde:
GESPEN, LACE, CROCHETS, ROSETTES etc.
Verder:
Zink in Platen, Kramerijen, etc., etc.,
en **150** pas aangebragte
Echte Westphaalsche Hammen,
puike kwaliteit.
En ten 11 ure precies,
ten overstaan van de Bataviasche Weeskamer:

HET TOKO-GEBOUW,

thans geoccupeerd door de firma B. ANDREAS & Co., gelegen aan de Groote Rivier, verponding No. 8986,
alsmede:

HET HUIS EN ERF,

gelegen nabij het Koningsplein, aan den weg naar Parapattan, naast het huis van den Heer Mr. F. JUNIUS VAN HEMERT, verponding No. 8259, laatst geoccupeerd door wijlen den Heer B. ANDREAS en vroeger bewoond door de Heeren WIJNMALEN, BRANDON en Mr. VAN GENNEP.
Het zeer ruime Erf loopt tot aan de [illegible] het Woonhuis bevat behalve Gaanderijen, [illegible] Groote Kamers, buiten vertrekken in de bijgebouwen.
Huis en Erf thans onbewoond zijnde zijn dagelijksch te bezigtigen. (4084)

Met toestemming van den Resident van Batavia.

Zaturdag, den 21 dezer
VOORSTELLING
van

RISLEY'S CIRQUE,

vermeerderd met een gedeelte personeel en paarden van het vertrokken gezelschap paardrijders van den Heer LEWIS,

in het nieuwe gebouw op Tanah-Lapang Glodok

Het **PROGRAMMA**, dat geheelnieuwe en gevarieerde toeren aankondigt, zal algemeen verspreid worden.

Prijzen der plaatsen:
1ste Rang *f* 2.—, 2de Rang *f* 1.50, 3de Rang *f* 0.50
terwijl er eene **getraliede loge** voor de
Chinesche Dames ingerigt is à *f* 1.—.

KINDEREN beneden de 10 jaren betalen de helft.
(4062)

KOMEDI KOEDA

di

Tanah Lapang Glodok.

Hari Selassa tanggal 26 ini boelan, nanti toean RISLEY mape kassi

permaenan segala roepa njang heran sekali,

dengan satoe anak parampoean dan satoe anak tjina bertandak-tandak di atas papan boendoer, sekalian sama-sama dia poenja taman-taman.

(4090)

Spaarbank.

Op verzoek van belanghebbende en in opvolging van art. 54 van het Reglement wordt bekend gesteld, dat het volgende Rekening boekje ***verloren geraakt*** is, als:

No. 620 ter name van den Heer J. E. BUIJS.

Kommissarissen voor de Spaarbank.
D. JANNETTE WALEN, *Voorzitter.*
H. M. VAN DORP, *Secretaris.*

BATAVIA, 19 November 1861. (4031)

La soussigné prévient le public de *Batavia*, qu'il vient de transporter son atelier d'Horlogerie, en ville dans le Magasin occupé auparavant par Mr. THONNÉRIEUX.

Il se recommande aux personnes qui voudront bien l'honorer de leur confiance pour la

Réparation des Montres,

PENDULES, BOITES à MUSIQUE et tout ce qui concerne L'HORLOGERIE et ou BYOUTERIE. Il se charge toujours du repassage des Instruments de Chirurgie, Rasoirs, etc.

(4094) J. A. RENAUD.

Aardappelen,

van het land ***Tjisoeroea***, per halve picol à ***Contant.***

Bij
(4307) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen:

Witte en Roode PORTWIJN,

superieure kwaliteit.

Bij
(4025) WINSSER, DE LANGE & Co.

Belangrijk Beriqt.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat met 1 October e.k. in Nederland zal ophouden te verschijnen het Weekblad **„Nederlandsch-Indië,"** doch dat te gelijkertijd te 's Gravenhage het licht zal zien eene DAGELIJKSCHE COURANT, die den titel zal voeren van:

NIEUW DAGBLAD VAN 'SGRAVENHAGE,

Staat- en Letterkundig Nieuwsblad voor Moederland en Nederlandsch-Indië.

Van dit *Nieuw Dagblad* zal eene volledige ***Mail-Editie*** worden uitgegeven, die met de bestaande Mail-bladen in alle opzigten zal kunnen wedijveren.

Het eerste Nommer daarvan zal in de maand October uit Nederland verzonden worden.

De eenwoordige geabonneerden op het Weekblad *„Nederlandsch-Indië"* zullen deze nieuwe Mail-Editie tot 1 Januarij e.k. ontvangen, ter vervanging van genoemd Weekblad, zonder verhooging van prijs.

Met 1 Januarij 1862 is de prijs, per Jaargang, vastgesteld, voor de tegenwoordige geabonneerden op het Weekblad *„Nederlandsch-Indië"* . . . . . . ***f* 25.—**
voor alle nieuw aankomende geabonneerden **„ 30.—**
bij *vooruitbetaling*, zijnde *f* 11.— en *f* 6.— *goedkooper* dan alle andere MAIL-EDITIËN.

Abonnementen worden aangenomen voor geheel Java en de Buitenbezittingen en PROEFNOMMERS zullen te verkrijgen zijn bij
ZEEHANDELAAR & Co.
Toko, Venduttiën, Commissiehuis,
(3965) Passer-Senen.

Attentie!!!

De Ondergeteekenden maken bekend, alsdat zij de eerste Nos. der Mail-Editie van het

„NIEUW DAGBLAD VAN 'SGRAVENHAGE"

ontvangen hebben en dat deze op franco aanvrage bij hen verkrijgbaar zijn.

Tevens verzoeken zij aan de *vroegere* en *nieuw aankomende* geabonneerden, die wenschen van af 1e Januarij 1862 deze Mail-Editie te ontvangen, hiervan opgave en betaling te doen aan de Ondergeteekenden, Agenten voor Java en Buitenbezittingen, zullende er *na* dien tijd ***geene*** couranten uit Holland direkt aan geabonneerden verzonden worden en alleen ***hier*** verkrijgbaar zijn door tusschenkomst van

ZEEHANDELAAR EN Co.
(4075) *Passer-Senen.*

JACATRA,
PORTIONS-TAFEL.

Is óók op Zon en Feestdagen geopend, tot des namiddags 3 ure.
(4058)

COMMISSIEHUIS
van
J. SPEET.

Bij den ondergeteekende zijn steeds voorhanden:

Fraaije Nieuwe

TENTWAGENS,

Mylords, Handwagentjes,
BENDIE'S, PALANQUINS,
alles tegen zeer matige PRIJZEN.

(4004) J. SPEET.

Ontvangen:

375 kisten à 4 doz. zuivere BORDEAUX WIJN, merk *St. Gervais.*
25 oxhoofden dito.
225 vaten à 5 doz. echt *Rendorp* HAANTJES BIER.
100 mandjes RHIJNWIJN (Boxbottel).
200 kisten, diverse soorten, supérieure RHIJNWIJN, op 1/1 en 1/2 flesschen.
210 manden SELTERSWATER, alle op 1/2 kruiken en gedeeltelijk in mandjes van 25/2 kruikjes.
110 kistjes en 10 ankers supérieure COGNAC, van *Otard Dupuy*, te *Cognac.*
125 kisten supérieure HAUT SAUTERNES,
KIRSCHWASSER, ABSINTHE SUISSE, VINAIGRE CLARIFIÉ, enz., enz., in het groot en detail, bij
(4047) CASSALETTE & Co.

In Entrepôt en in Consumptie:

ECHTE BORDEAUX WIJN,

(4013) WINSSER, DE LANGE & Co.

VERKOOPHUIS,

Den 5 December, zal aldaar arriveren,

ST. NICOLAAS

medebrengende een al van nieuwe nog nimmer zoo door hem medegebragte

Artikelen,

geschikt voor **Cadeaux**, **waaronder uitmunten:**

Fijn bewerkte Palisander en Essenhouten Dameswerk- en Handschoenendoozen, Juweelen Kistjes, Necessaires, Waaijers, Mechanieke Sigarenkistjes, Albaste Presse Papiers met Marmeren Voetstuk.

Fransch Speelgoed,

als:
Ringsteeken, Vogelschieten, Bouwdoozen, Legkaarten, Uniformen, Canons, Belegeringen van Vestingen, Theaters in 't beweeghare Marionetten, Thee- en Keuken Serviesen, prachtig gekleede Poppen,

Biscuit en Vergulde Etagè, Voorwerpen, Porte montres, Porte Sigaars, Asch- en Lucifer bakjes, in alle vreemdsoortige Modellen,

benevens:

Eene menigte Pleete Theestoofjes, met Transparant, Albaste Glazen,

alsmede:

fraaije Salon Vogelkooijen.

GOUDWERKEN, als:

Cijlinder- en Anker Horologien, Broches Braceletten, half en heele Parures, Bloedkoralen Colliers, Ringen, Manchets en Hemdknoopen, Horologie Sleutels, Medaillons, Carivari,

benevens:

Prachtig geborduurde Dames

ZAKDOEKJES,

keurig bewerkte Doopkleeden met Volants, en duizend anderen. Hij recommandeert zich in de gunst van zijne vrienden, beloovende dit jaar voor het eerst in het **Verkoophuis** arriverende zeer goedkoop te zullen zijn.

(4073) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Het Faktuur

MANILA SIGAREN,

Cortado No. 2,

Per Honingbij, tot dusverre nog niet aan de markt gebragt, zijn als nu te bekomen en détail à *f* 50.— à contant.

ABEELEN, DENNISON & Co.
(4036)

VERKOOPHUIS.

Met Primo December, zal hetzelve worden verplaatst, in het

Nieuwe Gebouwde Locaal,

tegenover de HARMONIE.

(4072) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Joli collection d'Albums

de chant et piano, des meilleurs auteurs, illustré de belles gravures, reliée gaufré et doré sur tranche.

Joli cadeaux à faire pour la *St. Nicolaas.*

Chez
(4015) DUBRAY,
à Noordwijk.

In Commissie ontvangen:

Sierlijke IJskasten,

zeer doelmatig tot het bewaren van Provisiën en verkoelen van Dranken.

PRACHTIGE

Marmeren Graftombes.

(4079) JOHN PRYCE EN Co.

PRACHTIGE IVOREN WAAIJERS.
KAARTBOEKJES.
Bij
(4089) GEBRS. ROSELIJE EN Co.

In commissie ontvangen:

100 Vaatjes Puike **GRASBOTER**
à *f* 12— per Vaatje.

300 Kelderflesschen Holl. **ZUUR**
à *f* 1.50 per K.F. Contant.

(4028) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

Bombay-Uijen,

bij

(4070) WISSER, DE LANGE & Co.

Weder Ontvangen:

Gestikte en gewone Zadels.

Waarlooze BUIK- en OVERSINGELS, CHABRAKKEN, STALHALSTERS,

Wagentuigen met Pleeten beslag,

REISZAKKEN met Toilet benoodigdheden,
SCHRIJFCASSETTES, BORDUURETUIS, ETUIS MET SCHAREN, NAGELSCHAREN, SCHEERETUIS,

Patent Hang- en Kast-sloten.
Geldkisten en Brandwaarborgkasten.

(4080) JOHN PRYCE EN Co.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
RIJSWIJK.
VAN
WALTER WOODBURY.
Dagelijks geopend van half acht tot 10 uur.
(4003)

J. GROENEVELD,
geb. DERKSEMA,
Vroedmeesteres,
is woonachtig op **BAZAAR BAROE**, digt bij de *Nieuwe Kerk*. (4083)

NEDERLANDSCH ONDERWIJZERS GENOOTSCHAP.

Heeren Leden van het Nederlandsch Onderwijzers Genootschap worden verzocht hunne contributie over 1860 en 1861 voor ultimo van dit jaar franco toe te zenden aan

den correspondent van dat genootschap voor Nederlandsch-Indië.
W. BETGERS.

BATAVIA, den 16 November. (4057)

De procuratie door SECH AWAL BIN MOHAMAD DJOAS verleend aan zijnen vader, SECH MOHAMAD BIN AWAL DJOAS, blijkens acte gepasseerd voor den Notaris te Samarang A. F. LENS, dd. 12 Maart 1858, no. 26, is ingetrokken.

BATAVIA, 30 October 1861.
(4052) SECH AWAL BIN MOHAMAD DJOAS.

Blijkens acte op den 18den November 1861, onder No. 58, voor mij Notaris en getuigen verleden is de te *Cheribon* gevestigde firma

ARNOLD BIK & Co.

van af den 1sten December 1861 in liquidatie gesteld. De Heer DANIEL JAN BIJLEVELD lid van de firma **J. CEZARD & Co.** te *Batavia*, is met de liquidatie belast en teekent zijnen eigen naam onder bijvoeging van de woorden **ARNOLD BIK & Co.** ***in liquidatie.***

(4026) A. M. MEERTENS.

Er bestaat gelegenheid tot plaatsing op een **Handelskantoor** te *Batavia*, voor een jong mensch, grondig bekend met de in den handel meest gebruikt wordende vreemde talen en in dezelve kunnende correspondeeren. Salaris ***f* 200.—** à ***f* 400.—** naar bekwaamheid.

Reflectanten gelieven onder letter K hunne offertes in te zenden aan den Heer
H. M. VAN DORP,
(4018) *Boekhandelaar te Batavia.*

Machinerien.

De ondergeteekenden Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.
Ingenieurs te Londen,

hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKER-FABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat door hen verwacht wordt per ***Engelsch Schip* ROSELLA,**

EEN PATENT

STOOM-SUIKERMOLEN,

met cilinders van 24×48 Engelsche duimen,

waarvan specificatie en teekening bij de Ondergeteekenden ter inzage liggen, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.**, hun Etablissement eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend almeer vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle orders aan te nemen op

STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatien en prijs opgaven kunnen verschaffen.

(3958) MACLAINE, WATSON & Co.

Wordt gevraagd:

KOST EN INWONING

in eene familie, Adres onderletter S bij den uitgever dezes. (4020)

Wordt gevraagd:

Eene europesche bonne,

ter verzorging van één kind.
Adres letter B.
(4087) Bureau JAVA-BODE.

Te Koop:

Een BANDONIUM, Harmonica, van 100 toonen à *f* 80—.
Een do. do. à 75 toonen à *f* 65—.
met handleiding en muzijk.

(4021) H. M. VAN DORP.

TE HUUR *of* **TE KOOP**

Het huis op het Koningsplein, naast de Kerk.

(4017) BODDE, *Notaris.*

TE HUUR het groot en aangenaam gelegen HUIS op *Tana-Abang*, thans geoccupeerd door het Fransche Consulaat.
Te bevragen bij den Boekhandelaar
H. M. VAN DORP.
(4019)

TE HUUR Een **Huis** gelegen te *Soeki Boemi.*
Te bevragen bij
(4053) SECH AWAL DJOAS, aldaar, qq.

TE HUUR EEN HUIS, te *Buitenzorg* tegen over het Hospitaal.
Te bevragen bij den KASSIER der firma *Landberg, Bezoet de Bie & Co.* (4056)

NEDERLANDSCH INDISCHE

Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave **GELDEN IN DEPOSITO** zullen worden aangenomen op de volgende Rente Basis:
bij 14 dagen opzegging tot 4½ pCt. 's jaars.
Op 3 maanden vast „ 5 „ „
„ 6 „ „ „ 5½ „ „
„ 12 „ „ „ 6 „ „

Namens het Algemeen Bestuur,
TIEDEMAN & VAN KERCHEM,
(4007) *Directeuren.*

NEDERLANDSCH-INDISCHE

Levensverzekering en Lijfrente-Maatschappij.

Bovengenoemde Maatschappij is bereid tot het aangaan van Contracten voor:

Afdeeling I. **LIJFRENTE op één Persoon.**
Uitgestelde Lijfrente, over 1 tot 30 jaren ingaande.
Dito met **Wederverzekering,** als wanneer de Inlegsom aan Erven of Regthebbenden wordt uitbetaald, indien de Verzekerde overlijdt vóór ingang der Lijfrente.
Dadelijk ingaande Lijfrenten.
Uitzet-Fonds, om op 25jarigen ouderdom eene som gelds in eens te ontvangen.
Dito met Wederverzekering.
Opvoedings-Fonds, om van 16, tot en met 20, of wel om van 16, tot en met 23jarigen ouderdom jaarlijks eene som te ontvangen.
Dito met **Wederverzekering.**
Lijfrente op twee Personen.
Uitgestelde.
Dadelijk ingaande.

Afdeeling II: **LEVENSVERZEKERING.**
Kapitaal bij Overlijden, te ontvangen door Erven of Regthebbenden.
Dito te ontvangen door eenen bepaalden persoon.
Weduwen-Pensioen, *levenslang* te ontvangen door eenen *bepaalden* persoon, hetzij weduwe, kind of andere betrekking, ingaande bij overlijden van den *verzekerde.*
Weezen-Fonds, om van af den dood des *Verzekerden* te ontvangen door kind of eenig ander *bepaalde* persoon, tot 20 of tot 23jarigen ouderdom.
Deze verzekeringen kunnen verkregen worden door contributiën levenslang, gedurende 10 *of gedurende* 5 *jaren.*
Tijdelijke Levensverzekering.

Inlichtingen, Tarieven en Modellen verkrijgbaar op *franco aanvrage.*
Agenten te Soerabaya, de Heeren ANEMAET & Co. en SCHIMMELPENNINCK & Co.
Agenten te Cheribon, de Heeren SAPORTAS & Co.
Gemagtigde voor Nederland, de Heer Mr. M. J. DE LANGE, Heerengracht bij de Leidsche straat te Amsterdam.

De Directeur,
(4048) EDWD. HEIJNING.

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen, die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchtorgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij
F. H. PRINGIERS,
te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,
„ Poerwakarta bij A. BEDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.
(In het groot à Contant rabat).

(4064) GEBRS. BEIJNON.

DE ZALF VAN HOLLOWAY.

Jicht, Lendenpijn en Rhumatisme, worden onfeilbaar genezen, door een aanhoudend gebruik van dit buitengewoon geneesmiddel, zich zeer warm houden, moet in ieder geval met het gebruik van dit middel gepaard gaan. Het maakt de stramme spieren en zenuwen los, en helpt de natuur om eene genezing te bewerken.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—
Te Batavia bij S. B. van Kleeff & Co.
„ Banjoemaas „ M. S. Cheriman.
„ Soeracarta „ W. Veldman.
„ Djocjocarta „ Buijs & Co.
„ Salatiga „ F. Kruthoffer.
„ Tagal „ Wed. Dort.
„ Cheribon „ W. Galistan.
„ Cheribon „ M. Blok en Co. (4065)
„ Samarang „ H. L. Lijon en Co.
de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 23 November 1861, N°. 94.

Voor Cadeaux:
Fraaije Heeren en Dames
SCHRIJFCASSETTEN,
te bekom n bij
(4043) H. M. VAN DORP.

Gelithographeerde
VISITE KAARTJES.
Bij
(4011) H. M. VAN DORP.

MAYNARD & NOYES
Brilliant Carmine Ink.
PRACHTIGE ROODE INKTSOORT,
goed vloeibaar en duurzaam.
(4044) H. M. VAN DORP.

KANTOORBOEKEN,
als:
Grootboek, Journaal, Kasboek, Rekening-Courantboek, etc. Copijboeken en andere Bijboeken in diverse formaten.
(4012) H. M. VAN DORP.
Batavia 1861.

Voorhanden bij H. M. VAN DORP, te *Batavia*:
Agenda voor 1862. . . . . f 5.—
Zak-Almanak voor huishoudelijk gebruik. . . . . . . „ 1,50
Kantoor-Almanak voor 1862, opgeplakt en onopgeplakt.
Mede verkrijgbaar te *Cheribon* bij M. BLOK EN Co., en te *Tagal* bij Mevr. de Wed. DORT.
(4009)

LITHOGRAPHE.
De Ondergeteekende blijft zich voortdurend aanbevelen voor de levering van alle werken door Lithographie uit te voeren, als:
graveren van
WISSELS, KWITANTIEN,
VISITEKAARTJES, POLISSEN,
ETIQUETTES
met Goud-, Zilver- en Kleurdruk.
KAARTEN, etc.
Alle tegen zeer billijke prijzen en wedijverende met hetgeen op de beste Steendrukkerijen in Europa vervaardigd wordt.
H. M. VAN DORP.
Batavia 1861. (4049)

Tijdschrift van Nijverheid en Landbouw van Neerl. Indie, compleet.
Tijdschrift van Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrl. Indie, compleet.
Tijdschrift van het Regt in Neêrl. Indie, compleet.
Natuurkundig Tijdschrift voor Neêrl.-Indie, compleet.
Van den Hoevell, Tijdschrift voor Neêrl. Indie, in nette cartonnen band.
Te bekomen bij den Boekhandelaar
H. M. VAN DORP,
(4022) te *Batavia*.

ZEGEL-LAK.
MORELL'S Engelsch hard ZEGEL-LAK.
Nederlandsch-Indisch ZEGEL-LAK, prima qualiteit.
Idem (zeer goedkoop) voor Post- en Residentie-Kantoren.
Ontvangen bij
(4093) G. KOLFF EN Co.

Bij G. KOLFF EN Co. te Batavia,
is in 't licht verschenen, en met duidelijk gesteld, bij Bataviasch Boekhandel ... Batavia
De Expeditie naar
MONTARRAT,
Zuid- en Ooster Afdeeling van Borneo,
(Mei—Junij 1861,)
door
J. M. C. E. le Rutte,
Officier van Gezondheid bij voornoemde Expeditie.
Met een Schets-Kaartje der
MARSCH-ROUTE.
Prijs f 3.— franko per post.
Eene omstandige beschrijving dezer gewigtvolle Expeditie zal gewis veler belangstelling trekken. (4042)

LOTEN
voor de Nieuwe
246e Nederlandsche
Staats-Loterij.
Collecteur Mr. C. A. DE VASSY, te *Leyden*,
zijn van heden af te bekomen:
1 HEEL LOT . . . . ad f 100.—
1 HALF „ . . . . „ „ 50.—
1 VIJFDE „ . . . . „ „ 20.—
te Batavia, bij G. KOLFF & Co,
te Samarang, bij DE GROOT, KOLFF & Co.
(4015)

POST-PAPIEREN.
VERGÉ, BATONNÉ, ECOSSAIS, QUADRILLÉ en SIMPLE in wit, azuré en purperkleur.
Ontvangen in groote sortering.
Worden (bij bepaalde hoeveelheid) op naam gestempeld, *zonder prijs-verhooging*, afgeleverd te Batavia, bij
(4092) G. KOLFF EN Co.

Vertrekkende Personen.

R. M. Wenleij, verlaat Java. (4029)

J. Berezay naar Cochin-China. (4054)

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:
Stoomvaart in den Indischen Archipel.
VAN BATAVIA,
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.
VAN SOERABAIJA,
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten
Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija*
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*.
(4066)

De VERTREKDAGEN der NEDERLANDSCH-INDISCHE
STOOMBOOT-VERENIGING.
naar
Samarang en Soerabaija,
zijn voor de maand DECEMBER bepaald op den 5den en 20sten.
Nadere informatien bij
de Agenten,
(4055) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Nederland.
Het Nederlandsch Barkschip
AZIA,
Gezagvoerder F. MOLENAAR,
thans ladende te *Samarang*, zal omstreeks het *einde van November* gereed zijn om van hier naar *Amsterdam* te vertrek en.
Door *ruime inrigting* en *goede uitrus ing* is deze bodem voor repatrierende Passagiers ten zeerste aan te bevelen.
Adres bij den *Gezagvoerder* en de Heeren DORREPAAL EN Co., te *Samarang*, en alhier bij
de Agenten,
HAAGER EN SCHUURMAN.
BATAVIA, 2 November 1861. (4068)

Passage naar Nederland
wordt aangeboden per het Ned. Fregat Schip
Kortenaer,
Kapt. A. GLAZENER, Jr.,
hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en zijnde daarvoor expresselijk uitgerust.
Vermoedelijk vertrek van SAMARANG of hier omstreeks half Januarij aanstaande.
Adres te *Samarang* bij de Heeren DORREPAAL EN Co
Alhier bij
de Agenten,
(4050) J. CEZARD EN Co.

Passage naar Amsterdam
wordt aangeboden met het Campagne Klipper-Fregatschip
STAD LEYDEN,
Kapt. J. C. VAN DE POLL,
zijnde bijzonder ingerigt voor den overvoer van familiën. Het vertrek van het Schip zal tegen *half Januarij* e.k. van *hier* plaats hebben.
Nadere informatiën bij de Heeren VAN DEN BROEK en VEECKENS, te *Samarang*, SAPORTAS EN Co., te Cheribon en bij
de Agenten.
(4067) DÜMMLER & Co.

Aan PASSAGIERS
naar Nederland,
wordt eene bijzonder goede gelegenheid aangeboden per het Ned. Schip
JOHANNA MARIA,
Kapitein P. J. DAM.
Een geëxamineerd Doctor bevindt zich aan boord van dezen bodem, die medio December de terugreis van *Samarang* zal kunnen aanvaarden.
Adres te *Samarang* bij de Heeren DORREPAAL & Co.
Alhier bij
de Agenten,
(4051) J. CEZARD & Co.

Passage naar Nederland
met het wel bekende Campagne Fregat
KANDANGHAUER,
Kapitein W. ZEELT,
voerende een geëxamineerd Scheepsdoctor en voorzien van ruime luchtige kamers.
Voormelde bodem zal waarschijnlijk in de eerste helft van December, de reis van hier aanvaarden.
Adres bij den GEZAGVOERDER te *Samarang* en *Pecalongan*, bij de Heeren DORREPAAL EN Co. te *Samarang en alhier* bij
de Agenten,
(4027) HAAGER EN SCHUURMAN.

NEDERLANDSCH-INDIË.

BATAVIA.

Gisteren voormiddag is alhier ter reede gekomen de stoomboot *Prins van Oranje*, kapitein J. Prins, de Europesche mailpaketten aanbrengende, waarvan de berigten loopen tot 10 October jl.

De Europesche mailboot heeft een schroef gebroken, zoodat ten gevolge daarvan de paketten te Pinang in een kleinere Engelsche boot zijn overgeladen, welke boot echter te klein was om ook de passagiers, onder wie zich de schout-bij-nacht May bevindt, op te nemen, zoodat deze te Pinang zijn achtergebleven, welligt ook nog brieven en paketten.

In den nacht van jl. Donderdag op Vrijdag heeft zich een Eur. soldaat van het 12de bataillon infanterie, alhier in garnizoen, van de wacht verwijderd, zijn geweer medegenomen, waarmede hij zich voor het kwartier der stafofficieren heeft doodgeschoten.

In dienzelfden nacht is door het gardecorps in de Beerendrechtslaan een inlander gevat, als wij wel ingelicht zijn een gewezen mandoor der policie, bij wien men een trommeltje vond, waarin zich eenige horologiën enz., vermoedelijk gestolen voorwerpen, bevonden.

Den 21sten dezer is ter dezer reede gearriveerd het Nederlandsche schip *Electra*, gezagvoerder H. Wegman, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie Echauzier, medegeleiders de 2de luitenants van dat wapen Lamot en Beck en de eveneens van verlof terugkeerende 2de luit. kwartiermeester Koeby.

Het detachement, dat zich gedurende de reis goed heeft gedragen, is gisteren ochtend ontscheept en naar Weltevreden gemarcheerd.

Wij ontvingen met deze mail het berigt dat te Hulst, provincie Zeeland, een oud verdienstelijk hoofdofficier van het Nederlandsch-Indische leger is overleden, de gepensioneerde Luitenant-Kolonel H. M. Lange.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 20 TOT 22 NOVEMBER 1861.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Mispelblom Beijer, van Muntok. — Jaeger, van Idem.

JAVA HOTEL. Zuurdeeg, van Soerabaija. — Sampson, van America. — Spring, van Soerabaija. — Estaban de Comas, van de Reede. — Wegman, van Amsterdam. — Harten, van Manila. — Eschauzier en Familie, van Amsterdam. — von Oven, van Idem. — de Jongh, van Idem. — van Coeverden en Familie, van Idem. — Mejufvr. Bosman, van Idem. — Mejufvr. Bosch, van Idem. — Beck, van Idem. — Lamot, van Idem.

HOTEL DES INDES. Walraven, van Krawang. — Lange en zoon, van Amsterdam. — Bonet, van Saigon. — Tourand, van Idem. — Fritz James, van Idem. — de Lespinois, van Idem. — Narald, van Idem. — van der Venne, van Batavia. — Modderman, van de Reede. — Riesz, van Buitenzorg.

HOTEL WILLEM II. J. Hamburg, van Muntok. — A. Smits, van de Reede.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 20 TOT 22 NOV. 1861.

Met de Ned. Ind. schoener Anna Margaretha, gezagv. Said Sre, 95 hadjies en 5 arabieren van Riouw.

Met het Ned. schip Electra, kapt. H. Wegman, de kapt. der Inf. Eschauzier, Echtg. en 4 kinderen, van Coeverden en familie, van Oven, off. van Gez. Luit. Beck, Roebij en Lamop en 150 onderoffi. en manschappen van Nederland.

Met het Ned. Ind. stooms. Prins van Oranje, kapt. J. Prins, de hh. J. d'Almeida en kind, Jaeger, Ketzender en zoon, Mevrouw en Mejufvrouw Orth, 1 kindje, van Dr. Meijer en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het Ned. schip Eva Johanna, kapt. S. van Bochove, de hh. J. G. Rousenburg en C. B. Andeweg van Rotterdam.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 20 TOT 22 NOV. 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Palembang, kapt. H. Kramer, de hh. Schouten, Echtgenoot en zoon, Henkel, van der Pol, Ferne, Prosper van den Broek, J. H. Peelen en Z. M. troepen naar Samarang en Soerabaija.

Met het Ned. Ind. stooms. Padang, kapt. A. Guijot, Aspirant Intendant Muller, off. van gez. Kervel, 2de Luit. Thieme en Fransz, Controleur J. H. C. van Dijck, de Heer Walraven, Mevrouw en Mejufvrouw Steenstra Toussaint, twee dames Hageman en Z. M. troepen naar Padang via Bencoelen.

Buitenzorg. — In deze afdeeling hebben door zware onweders en regens verscheidene ongelukken plaats gehad.

Niet alleen zijn in de districten Djasong en Djasinga een tiental karbouwen door den bliksem doodgeslagen, maar ook een paar menschen getroffen, die daarbij het leven verloren hebben, terwijl twee andere inlanders bedolven zijn door eene groote aardstorting, ter lengte van circa 48 voeten. Na veel moeite en vooral door wegspoeling der groote massa aarde heeft men na verloop van vijf dagen hunne lijken mogen terugvinden.

In den nacht van den 12den Nov. is de rivier Tjileear tot zulk eene hoogte gestegen, dat daardoor niet alleen verscheidene sawah's zijn overstroomd, maar het water zelfs tot ongeveer 3 voet hoogte op den grooten postweg gestegen is. Door de kracht van den stroom is van den westkant van dien weg een stuk weggeslagen, ter lengte van 21 voet, met eene diepte van 16 voet en eene breedte van 8 voet.

Dadelijk is het noodige verrigt ter voorkoming van ongelukken en tot het weder in orde brengen van het beschadigde.

Gelukkig zijn er bij deze overstrooming, voor zoover bekend is, geene menschen te betreuren.

Soerakarta. — Op den 30sten October heeft H. H. de Ratoe Kentjono, gemalin van Z. H den Sultan van Djokjokarta, alhier een bezoek gebragt aan haren vader Z. H. den Soesoehoenan, hetwelk in vele jaren niet had plaats gehad en bij welke gelegenheid tevens de vorsten van Djokjokarta en Soerakarta elkander op de grens hebben ontmoet. Deze zamenkomst is tot genoegen van alle de betrokkenen afgeloopen.

— Ten vervolge van het voorkomende in ons nummer van den 13den Nov. no 91, kunnen wij omtrent den stand van zaken in de Zuid-en Ooster-afdeeling van Borneo het volgende mededeelen.

In de afdeeling Martapoera bleef Demang Lehman voortgaan met de opstandelingen te Awang Bangkal om zich heen te verzamelen, ten einde ze van daar naar Martapoera te brengen. Op den 9den November bevond zich op 18 vlotten een groot aantal mannen, vrouwen en kinderen te Pinarang, op ongeveer een klein uur van Martapoera gelegen, om den volgenden dag den eed van trouw af te leggen.

Onder de vrouwen bevonden zich ook die van Demang Lehman, hetgeen ten bewijze strekt van de opregtheid zijner bedoelingen, zoomede de vrouw Taïssa getiteld Toemenggoeng Kiahi Tjakra Wati, die bij de ontmoeting met den vijand te Boekit Madang en Pematon in manskleederen medevocht.

Onder de mannen, die reeds te Pinarang waren, bevonden zich verscheidene kleinere hoofden.

Buiten de reeds vermelde zijn nog een honderdtal andere opstandelingen zonder intermediair van Demang Lehman naar Martapoera afgekomen. De stand van zaken in dit district kan dus gunstig genoemd worden.

Een vroeger gedeserteerd soldaat van het 9de bataillon infanterie, Sasalla geheeten, werd door den onderworpeling Kasim alias Djaja Mangoen Yoeda uitgeleverd, met de belofte van nog vijf andere deserteurs eveneens uit te leveren.

Ook in de Tanah-Laut kwamen ruim een honderdtal mannen in onderwerping, waaronder zich bevond Kiahi Lang-Lang, vroeger een der voornaamste opstandelingshoofden in die afdeeling. Deze heeft zich verbonden om den nog voortvlugtigen Pembakal Machmoedin over te halen om zich ook te onderwerpen, wanneer men kan aannemen, dat de Tanah-Laut geheel in onderwerping zal zijn.

In het district Amandit onderwierp zich ook een van de kleine opstandelingshoofden, hetgeen de hoop doet voeden, dat andere hoofden dit voorbeeld aldaar zullen volgen.

Den 2den November kwam te Amonthaij het berigt, dat eene bende muitelingen onder Mas Said (zoon van Antasari) en zekeren Goesti Mas zich nabij Tandjong en Kloewa bevond en het oog had op de hulpbenting te Kloewa of op onze sterkte te Amonthai. Onmiddelijk werd de kapitein K. F. van Langen met 60 bajonetten en een houwitser naar Kloewa gezonden. Op den 2den en 3den November vernam men aldaar wel allerlei verontrustende berigten, doch van den vijand zag men niets. Onder deze berigten was ook dit, dat Amoenthai op het punt was van aangevallen te worden, hetgeen kapitein van Langen deed besluiten om derwaarts te trekken. Bij aankomst te Amoenthai vond hij echter alles rustig.

Den 5den November werd kapitein C. W. H. Thelen met eene kolonne van 100 bajonetten en een houwitser naar Kloewa gezonden. Aan de brug van Soengei Anjer, digt bij Kloewa, werd hij door eene vijandelijke bende afgewacht en beschoten, die echter spoedig uiteengedreven en vervolgd werd, waarna kapitein Thelen de benting van Kloewa binnen trok.

In den nacht van den 5den en 6den November maakte de vijand eenige versperringen en werkjes ten zuiden van Kloewa ter afsluiting van den communicatie weg met Amoenthai. Reeds vroeg rukte kapitein Thelen met zijne kolonne derwaarts en werd bij de eerste versperring met een hevig, doch slecht gerigt vuur ontvangen. Deze versperring met nog een tweede, daarbij liggende, werd door de onzen stormenderhand genomen, waarna men in de regterflank eene uitgebreide gepalissadeerde, doch onbezette flèche vond. Een en ander werd omvergehaald, terwijl de vijand tevens met kracht vervolgd werd, die al spoedig naar alle kanten heen vlugtte.

Inmiddels had kapitein Thelen vernomen, dat de vijand zich ook ten noorden van Kloewa verzameld had, waarom hij op deze plaats terug trok, ten einde des namiddags langs den weg van Tandjong op te rukken. Op drie kwartier afstands van Kloewa werd hij door het bekende Hillalah en eenige schoten der geestdrijvers ontvangen, welk vuur hij echter met kartets- en artillerievuur beantwoordde, waardoor die troep spoedig met een vrij groot verlies uit een gedreven werd en de onzen naar Kloewa konden terugkeeren. Den 7den November werden patrouilles in de omstreken gedaan, doch geen vijand gezien.

Den 9den November des morgens is de regent van Amoenthai met eene gewapende magt van ongeveer 300 man, waarbij 5 geweren en 3 stukjes geschut, op weg gegaan naar Telok Balosi, ten einde te trachten de geestdrijvers die men opgaf daar 100 à 150 man sterk te zijn, door woorden of met geweld uit een te doen gaan. De regent stelde er prijs op om dien togt mede te maken, ten einde van zijn ijver te doen blijken. De majoor, adsistent-resident, wilde hem wegens zijn gevorderden leeftijd terughouden en gaf hem den raad om den togt aan jongeren over te laten, doch de regent bleef verzoeken om zich zelf van den stand van zaken te mogen overtuigen, beloovende zich niet te veel bloot te stellen en in zijne praauw te zullen blijven.

Omstreeks te twee uren kwamen de troepen van den regent in het gezigt der geestdrijvers, die hem vijandig ontvingen. Terwijl de voorhoede met den vijand slaags was, verzuimde de achterhoede, waarbij zich de regent met zijn zoon Tjakra-Jegara bevond, op hare hoede te zijn en terwijl de achterwacht bezig was met het plukken van vruchten, werd de regent eensklaps aangevallen en door een lanssteek doodelijk en zijn zoon weinig gevaarlijk gewond. Des avonds overleed dit trouwe hoofd aan de gevolgen zijner wonde; de moordenaar werd op de plaats door Goesti Oemar Said, neef van den regent, afgemaakt.

Inmiddels had men het vuren in onze versterking gehoord en was de kapitein K. F. van Langen met 60 bajonetten en een driepondeer dadelijk opgerukt. Deze magt kwam nog tijdig genoeg om aan het gevecht dat hardnekkig gevoerd werd, deel nemen. Drie goed gerigte kartetsschoten dreven spoedig de bende fanatieken uit elkander, zoodat zij naar alle kanten de vlugt namen.

Van onze zijde hadden wij geen verlies; de troep van den regent [illegible] den vijand vond men acht dooden op het terrein, terwijl hunne makkers [illegible] verscheidene mede hebben gevoerd.

Sedert de inname van Pinti Biroe werd te Allej van geen vijand meer gehoord. De kapitein, militaire kommandant had aldaar na de verovering van die hoog gelegene en moeijelijk te genaken versterking, waarbij onze troepen hebben uitgemunt, het districtshoofd uitgezonden, om de nabij zijnde en gedeeltelijk gevlugte bevolking tot terugkeer en rust aan te manen.

Omtrent de expeditie tegen Goenong Tongka wordt gemeld, dat de geheele kolonne met de Pegattaners den 29sten October aan de monding der Mantallat is gearriveerd, alwaar zij een groot raket heeft gevonden, schijnbaar ingerigt voor hooge personen.

De Midden Kapoeas schijnt door rangkans met roovers of muitelingen onveilig gemaakt te worden; maatregelen zijn genomen om deze rustverstoorders te verjagen.

— Per telegraaf via Soerabaija zijn de volgende berigten ontvangen:

Overal in de Molukkos en op Celebes heerschte ongestoorde rust.

Amboina. (1 November.) — De regenten van Kairatoa en Hatoesoea (Zuid Ceram) zijn te Saparoea geweest, ten bewijze hunner onderwerping en van hun vertrouwen in het gouvernement.

Ternate. (4 Nov.) — De pokken-epidemie is wijkende.

Timor. (5 Nov.) — Volgens geruchten is de vrede in de Portugesche bezittingen hersteld.

De tweede zoon des keizers van Sonnebait, die voor eene begravenis binnen de grenzen van Babauw was gekomen, is op uitnoodiging te Koepang gekomen en heeft aldaar met zijn spreker, den schoonzoon des Keizers en den Toemenggoeng van Meat den eed van trouw aan het gouvernement afgelegd met belofte van den Keizer tot eene ontmoeting over te halen.

Menado. (7 Nov.) — De Heteh is te Gorontolo en in de bogt van Tomini geweest, maar heeft geene zeeroovers ontmoet.

Makasser. (11 Nov.) — De beruchte zeeroover Toean Garoeda is alhier in hechtenis genomen.

Benkoelen. — Eenige maanden geleden werden in de afdeeling Mokko, district Ketaun, door den adsistent-resident van Ophuijsen, op inspectiereis zijnde, kolen ontdekt.

Op verzoek van den chef van het mijnwezen werden door den kontroleur der 2de klasse Peeters van elk der vindplaatsen monsters genomen, die met zijne nadere inlichtingen aanleiding hebben gegeven den mijn-ingenieur van Dijk op te dragen, om als hij over weinig tijds weder in Benkoelen zal werkzaam zijn, de kolen in Ketaun te gaan zien, zoomede de gelegenheid tot afvoer naar de kust en het afschepen met ravaartuigen.

Van het rapport van dien ingenieur zal het afhangen of deze kolen en het vervoer het onderwerp zullen uitmaken van een speciaal onderzoek.

Billiton. (October). — De staat van de gezondheid der inlandsche bevolking was naar wensch.

De verpachting van 's lands middelen voor het jaar 1862, die op den 1sten October gehouden is, heeft voor het geheel opgebragt *f* 24.440 of *f* 1.650 meer dan in 1861. Gemis aan concurrentie was de reden, dat de pachtschat niet hooger rees.

De handel was in deze maand tamelijk levendig en werd voornamelijk gedreven met rijst en lijnwaden.

Den 11den October arriveerde Zr. Ms. stoomschip *Samarang*, dat den 12den weder vertrokken is naar Tandjong Roë en verder naar straat Nado, ter opname van het vaarwater.

Door de kortstondige droogte in dit jaar (gedurende slechts 22 dagen) is in de ladangs veel gekapt hout blijven liggen, hetwelk men niet heeft kunnen branden; deze kortstondige droogte is niet gunstig voor den rijstaanplant, waarmede de inheemsche bevolking zich bezig hield. De orang djoeroes en sekas klagen, dat de karet en vischvangst in dit jaar minder gunstig is, dan in de vorige jaren.

Den 30sten October ontving men berigt, dat op de Noord-Oostkust, bij Tandjong Pating, een schip was vastgeraakt, dat echter geene vlag toonde. Het bestuur zond onmiddelijk de kruisboot en eenige andere prauwen tot het verleenen van hulp derwaarts. Vóór de aankomst dier vaartuigen gelukte het echter aan het schip om vlot te raken en zijn koers naar het Noorden te rigten.

Wester-afdeeling van Borneo. (October). — Te Montrado was de gezondheidstoestand, niettegenstaande de vele regens, naar wensch. De rijstbouw was bijna afgeloopen en het gewas stond er prachtig.

Te Sintang werden de vooruitzigten op den aanstaanden rijst-oogst gunstiger.

Te Pontianak bleef alles rustig; de gezondheidstoestand was er naar wensch. De rijst-oogst beloofde weinig goeds, hetgeen werd toegeschreven aan de bijna onophoudelijke regens en de hooge waterstanden in de rivieren. In het Landaksche vooral was het in dit opzigt treurig gesteld; de bevolking, die reeds ten gevolge van den jongsten ongunstigen oogst gebrek lijdt, gaat eene treurige toekomst te gemoet; zooveel mogelijk zal van Pontianak en van elders hierin worden voorzien. (*Java. Ct.*)

Makassar, 9 Nov. Sedert eenige dagen bevindt zich hier ter plaatse Z. H. Aroe-Palaka, Koning van Boni met p. m. 3000 volgelingen. Zoo als wij vernomen hebben, zal Z. H. in het begin der volgende week den Gouverneur een bezoek brengen.

— Een gezantschap van de Koningin van Barroe is gisteren morgen te 10 uren ten Gouvernementshuize verschenen, om den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden met zijne benoeming geluk te wenschen.

— Op ll. Zondag den 3den November, zijnde de dag toegewijd aan St. Hubert, (Patroon der jagers) hebben de leden van de alhier sedert een jaar bestaande schietclub, Soranus, een regt vrolijk feest gevierd.

Te half acht uren 's morgens verzamelde men zich op het gewone schijfschietoefeningsplein, en reeds een half uur later nam het schieten naar de hieronder te noemen prijzen, met geweren en pistolen een aanvang, welke prijzen aan de volgende heeren zijn toegewezen.

Met het geweer:

1ste prijs, bestaande uit twee Kristallen Bekers (verguld) en een prachtigen Verrekijker, aan den 1sten Luitenant R. H. G. Ruempol.

2de prijs, bestaande uit een Kristallen Beker (verguld) aan den Heer J. P. C. Gravenhorst.

Met het pistool:

Een prijs, bestaande uit twee Kristallen Bekers, aan den Majoor van Daalen (Beschermheer der vereeniging.)

In de nabijheid bevindt zich eene expresselijk tot dat doel opgezette bamboezen loods, die eenvoudig maar smaakvol gedecoreerd was, en aldaar heeft men toen eenige oogenblikken in genoegelijk verkeer doorgebragt.

Daarna reikte de president der schietclub, de Kapitein Niclou, aan genoemden Majoor, onder een hartelijke toespraak, den prijs uit, terwijl zulks ten opzigte van de twee anderen door den Majoor zelven is geschied; — bij deze gelegenheid zijn toasten ingesteld.

Naauwelijks was dit geëindigd of er werden op nieuw door de leden onder elkander om verschillende weddingschappen geschoten, en het duurde zeer lang, want eerst na 6 uur 's avonds begaf zich ieder naar huis.

Wij kunnen niet nalaten de oprigters en directeuren van deze zoo nuttige vereeniging te complimenteren, en hopen dat zij steeds op den eenmaal ingeslagen weg mogen voortgaan, opdat ieder zich overtuigen kan, dat ook Makassar genoegzame voorstanders bezit, voor wat schoon, goed en nuttig is.

Naar wij vernemen is de verrekijker, bij den eersten prijs gevoegd, een geschenk van den Majoor van Daalen.

Hieruit zien wij welke sympathie ZEdG ten deze aan den dag legde en wenschen den leden der vereeniging geluk zulk een man als beschermheer in hun midden te hebben.

(*Mak. Weekblad.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 15*den November* 1861. (No. 28).

(Staatsblad no. 113.)

Gelezen de missive van den minister van Kolonien, 7 September 1861, La. Azz, no. 45/1072;

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings te bepalen, dat het personeel voor Sandjai vereenigd met Boelekomba onder den naam van afdeeling Sandjai of Oosterdistricten (Celebes en onderhoorigheden), zal bestaan uit:

een adsistent-resident op		f 6,000	's jaars.
" klerk	"	" 720	"
" tolk	"	" 480	"
" inlandschen schrijver	"	" 360	"
vier policiedienaren	"	" 480	"
twee postboden	"	" 240	"
schrijfbehoeften	"	" 60	"
een djaksa	"	" 720	"
vier oppassers	"	" 480	"

twee kontroleurs der 3de klasse ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden elk op f 2,700 's jaars.

een klerk bij iederen kontroleur	" " 600	"
een tolk bij iederen kontroleur	" " 360	"
een inlandschen schrijver bij iederen kontroleur.	" " 240	
vier policiedienaren bij iederen kontroleur	" " 480	"
schrijfbehoeften voor iederen kontroleur.	" " 30	"
	f 4,410	"

dus voor beide kontroleurs en hun personeel " 8,820 "

te zamen f 18,360.—

(achttien duizend drie honderd en zestig gulden) 's jaars, en deze uitgaaf als vaste post op de begrooting van Nederlandsch-Indie te brengen; met intrekking van de tot dus ver toegestane sommen voor de afdeeling Sandjai ten bedrage van f 5,150 (vijf duizend een honderd en vijftig gulden) 's jaars en met afschrijving van die op de algemeene begrooting gebragt voor Boelekomba ten bedrage van f 1 020 een duizend en twintig gulden) 's jaars, doch met uitzondering van de uitgaven, die op de begrooting zamen vloeijen met die voor Bonthain.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 4den September 1861, no. 51, is de tweede luitenant A. Verbrugh, van het 4de regiment infanterie, in rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot adsistent-resident van Montrado Wester-afdeeling van Borneo), de kontroleur der eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de Wester-afdeeling van Borneo mr. J. W. S. von Baumhauer.

Tot kontroleur der inkomende- en uitgaande regten te Padang (Sumatra's Westkust), de kommies-ontvanger, tevens boekhouder bij den ontvanger der inkomende- en uitgaande regten te Samarang J. A. B. Heijnneman.

Magtiging verleend:

Tot het uitreiken aan den geëxamineerden tandmeester L. Bartel, van eene acte van toelating tot de uitoefening van de tandheelkundige praktijk te Batavia.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 October. In den toestand van Italie is, sedert ons vorig nommer, geen verandering gekomen. Zekere pater Passaglia heeft eene brochure over het onhoudbare van het wereldlijk gezag des pausen geschreven, die wel geen nieuwe gezigtspunten oplevert en ook geen oplossing der kwestie aan de hand geeft, maar toch van belang is, omdat de pater een der voornaamste theologanten van Italie en daarbij Jezuit is. Voorts ziet eene brochure het licht, waarin voorgesteld wordt zekere waarborgen aan den Paus te geven, wanneer deze van zijn wereldlijk gezag afstand zou willen doen, maar men hecht aan zulke voorstellen niet, omdat men zeker is dat de Paus er toch geen gehoor aan geven zal. De heer Ricasoli moet ook voorstellen aan het hof van Rome willen doen en heeft die, zoo men zegt aan den Franschen gezant te Turin medegedeeld, even als de Italiaansche gezant te Parijs dit aan den heer de Thouvenel gedaan heeft. Men schijnt te Parijs die voorstellen nog eenigen tijd te willen laten rusten. In het algemeen krijgt het al den schijn, als of de Italiaansche kwestie vooreerst nog in *staut quo* zal blijven, hetzij omdat keizer Napoleon den dood van den zwakken en bejaarden Paus wil afwachten, hetzij om andere redenen, moeijelijk om te gissen.

In het Napelsche zijn de pogingen van Cialdini, om het land van rooverbenden te zuiveren, aanvankelijk met een goeden uitslag bekroond en mogt het zoo voortgaan, dan zou men weldra op eene pacificatie des lands mogen hopen. Ongelukkig worden, zoo men zegt, in sommige Italiaansche havens weder reactionnaire expeditien naar de Napelsche provinciën georganiseerd. Koning Victor Emanuel is op dit oogenblik te Florence; hij zou den 1sten Januarij naar Napels vertrekken, doch men hoort dat die reis vooreerst uitgesteld is, omdat de koning alsdan eene amnestie wil uitvaardigen, hetgeen voor de algeheele pacificatie niet geschieden kan. Het zal dus geheel en al daarvan afhangen, wanneer de koning zich derwaarts zal begeven.— Het Italiaansche parlement zal tegen het einde der volgende maand bijeengeroepen worden.

Het plan dat de koning van Pruissen een bezoek bij keizer Napoleon zou afleggen, is eindelijk verwezenlijkt De koning is den 6den dezer te Compiègne aangekomen en de dagbladen verhalen dat de ontvangst hartelijk geweest is. De groote vraag is, nu, of alles bij het wisselen van beleefdheden blijven dan wel of er ook wat over politiek gepraat worden zal. Te Berlijn houdt men steeds vol, dat het bezoek van koning Wilhelm alleen uit beleefdheid geschiedt; men wil daar wel toegeven, dat daardoor de betrekkingen tusschen beide landen veel verbeteren zullen, maar dat de koning, buiten zijne ministers, gewigtige politieke kwestien met den keizer af zal doen — dit gelooft men niet. De Fransche regering is er hoogelijk mede ingenomen, zoo als blijkt uit eene brochure, getiteld *De Rhijn en de Weichsel,* die even voor de komst van koning Wilhelm het licht zag en men zegt, door keizer Napoleon zelf voor den druk nagezien is. Het doel van dit geschrift is aan te toonen, dat de Rhijn geen grens is en dat dat Frankrijk op het bezit van den linkeroever diens strooms geen aanspraak kan maken. Duitschland noch Belgie behoeven daarvoor beducht te zijn. Frankrijk denkt aan geen veroveringen en Duitschland wordt niet aan zijne westelijke grenzen, maar aan de Oostelijke bedreigd, daarom wil de schrijver een groot Poolsch rijk, als een voormuur tegen Rusland. Evenwel laat de brochure uitkomen dat Frankrijk gaarne Saarlouis en Landau terug zou hebben. Door laatstgenoemde bijvoeging heeft de brochure een minder goeden indruk te Berlijn gemaakt, dan anders welligt het geval zou zijn, men vindt het ongepast dat Frankrijk die toespeling maakt op het oogenblik, juist nu de koning op het punt stond den keizer te ontmoeten.

De komst des konings heeft bij den *Times* kwaad bloed gezet. Althans dit blad stelt op eens het grootste belang in een naauwere vereeniging tusschen Pruissen en Engeland en waarschuwt koning Wilhelm voor het gevaar, dat hem bij eene toenadering tot Frankrijk bedreigt. Dan nog liever met Oostenrijk en Rusland hand aan hand gegaan, dan met Frankrijk! Het is nog zoolang niet geleden, dat de *Times* bitter weinig belang in Pruissen stelde.

De *Morning Herald* gaat nog verder en geeft aan Pruissen rondweg den raad, om zich bij Oostenrijk aan te sluiten. De Parijsche dagbladen kraaijen natuurlijk victorie. De *Patrie* wijdt een bijzonder artikel aan deze aangelegenheid, die aan het blad groote vreugde verschaft, omdat van nu af alle misverstand tusschen Frankrijk en Pruissen zal verdwijnen; een misverstand, dat alleen door zekere herinneringen werd veroorzaakt! De *Constitutionnel* beweert van zijne zijde, dat men te Weenen onlangs weêr pogingen tot eene naauwere vereeniging met Pruissen beproefd, maar een weigerend antwoord gekregen heeft. Dit zou zeker een belangrijk berigt zijn, — zoo men er op rekenen kon, dat het waar was.

Tusschen Frankrijk en Spanje wordt de verhouding iederen dag ongunstiger. Als reden daarvoor wordt opgegeven, dat Spanje niet erkentelijk is geweest voor Frankrijks pogen, om dat land tot den rang van groote mogendheid te verheffen: meer waarschijnlijk echter is het, dat die spanning voortvloeit uit den persoonlijken afkeer, dien koningin Isabella tegen keizer Napoleon en zijne staatkunde koestert; vooral de houding der Fransche regering tegenover den Paus en de Napelsche Bourbons, heeft het krediet des keizers daar zeer doen dalen. Men ziet te Parijs ook zeer goed in en beweert, dat Frankrijk zich daarom met het hof van Lissabon op een zeer vriendschappelijken voet gesteld heeft. Portugal, hoewel een Roomsch-Katholiek land, heeft dan ook reeds het koningrijk Italie erkend, zonder de minste reserves.

Nopens eene vereenigde Engelsche-Fransche-Spaansche expeditie naar Mexico, ten einde voldoening te bekomen voor de verkorte regten der Europesche onderdanen in dat land, luidden de berigten in de laatste dagen verschillende. Terwijl de *Morning Post* beweerde dat ten dien aanzien een tractaat tusschen de drie mogendheden op het punt was van geteekend te worden, werd dit berigt door eenige ministeriele Parijsche bladen tegengesproken, althans in dien zin dat de zaak nog niet zoover gevorderd was. Dat er sinds geruimen tijd onderhandelingen hebben plaats gehad, kan aan geen twijfel onderhevig zijn. Doch het schijnt dat de moeijelijkheden hoofdzakelijk van de zijde van Spanje komen. Deze mogendheid wil bij voorkeur eene uitsluitend Spaansche interventie. De maarschalk O' Donnell beoogt ten deze vooral roem voor de Spaansche wapenen, en dit zal waarschijnlijk de eenige drijfveer zijn voor zijne weinige gezindheid, om in vereeniging met de Westersche mogendheden eene expeditie toe te rusten. En met dien roem zal hij zeker de bevolking te vreden stellen, nu er algemeen zooveel misnoegdheid bestaat over den gang van het bestuur.

De half-officieele *Correspondencia Autografa* heeft hierop de bevolking reeds voorbereid in een artikel dat de strekking had om te doen uitkomen, dat Spanje meer dan eene andere mogendheid gekrenkte regten in Mexico heeft te verdedigen, en dus ook meer regt dan een andere om er te interveniëren, terwijl het blad in een ander artikel nog verder ging door de verklaring, dat het gemagtigd is om alles wat er van eene schorsing der expeditie tegen Mexico verhaald wordt, tegen te spreken, daar niet alleen de toebereidselen met kracht worden voortgezet, maar de expeditie ook eerstdaags zal vertrekken. Het blad stelt voorts wel als mogelijk, dat Spanje zich bij Engeland en Frankrijk zal scharen; maar het geheele artikel doet zien, dat dit niet het ernstige verlangen is der Spaansche regering.

De tijdingen uit Oostenrijk leveren weinig bemoedigends op. Eenigen tijd geleden scheen er eenige hoop te bestaan op eene aftreding van graaf Rechberg, maar die hoop is in de laatste dagen weder vervlogen. Het laatste rescript des keizers is ingetrokken, de comitaatsvergaderingen in Hongarije zijn verboden, de leden hebben hunne betrekkingen nedergelegd en het geweld is in de plaats van het gemeenschappelijk overleg getreden. Te Pesth is het al herhaaldelijk tot oploopen gekomen, te Agram zet de landdag nog altijd zijne zittingen voort, hoe men te Weenen ook daartegen moge protesteren, en die van Zevenbergen is nog altijd niet bijeengekomen. Natuurlijk oefenen die moeijelijkheden te Weenen een neerdrukkenden invloed uit. Daarbij komen ongunstige berigten uit de Donau-Vorstendommen. Geheel Montenegro is op de been en gewapend, terwijl Omer-pacha zijne bewegingen gestaakt heeft. Het is in het leger van den serdar al weer het oude: — de troepen krijgen geen betaling. Voeg daarbij dat de vorst van Servie verklaard heeft, dat hij de Christelijke

onderdanen van de Porte zal ondersteunen. Aan den anderen kant moet men erkennen dat het met de inwendige organisatie in Oostenrijk vooruit gaat. Zoo heeft de kommissie van de tweede kamer des rijksdags zich vereenigd met het beginsel der geheele gelijkstelling van de verschillende godsdienstige gezindheden. Men verwacht echter dat dit onderwerp in de kamer zelve, en vooral in de eerste kamer nog tot hevige discussien aanleiding zal geven.

In Duitschland gaat men steeds voort met het inzamelen van geld voor het bouwen eener nieuwe Duitsche vloot, onder het toezigt van Pruissen en wel met goed gevolg. De hertog van Nassau heeft daartoe onlangs 1000 th. bijgedragen. Door Hanover is aan de Hanzesteden voorgesteld, om gezamenlijk twintig kanonneerbooten uit te rusten, tot verdediging van de Duitsche kusten der Noordzee.

De koning en de koningin van Pruissen zullen zich den 13den dezer naar Koningsbergen begeven, om daar gekroond te worden in bijzijn van de beide huizen des landdags en van een aantal andere aanzienlijke getuigen. Den 20sten zullen HH. MM. Koningsbergen verlaten en den 22sten hun plegtigen intogt in Berlijn houden.

Van Warschau wordt gemeld, dat de bisschoppen een memorandum aan den stadhouder hebben willen aanbieden, waarin de herstelling van de vroegere regten der Kath. kerk werd verlangd. De stadhouder heeft echter geweigerd het aan te nemen. In eene aanspraak, die de aartsbisschop in eene vergadering van de gezamenlijke bisschoppen heeft gedaan, zeide hij: »Houdt het steeds met het volk; verdedigt de belangen des Vaderlands, en vergeet nimmer, dat gij Polen zijt.

De Antwerpsche *Précurseur* zegt op stelligen toon, dat het Belgische ministerie zich niet voor de kamers zal vertoonen, zonder haar de mededeeling te kunnen doen, dat de regering het koningrijk Italie heeft erkend. Men zegt voorts, dat eene ministerieele wijziging in Belgie niet tot de onwaarschijnlijkheden behoort. De heer Rogier zou aftreden; de heer Frère Orban zou zich met de portefeuille van publieke werken belasten en tevens de leider van het kabinet worden. De heeren Tesch en generaal Chazal zouden hunne portefeuilles behouden.

LAATSTE BERIGTEN.

Brieven uit Rome van den 5den melden dat de Paus naar Tivoli is gegaan en een dag te Civita Vecchia zal doorbrengen.

Uit Napels wordt van den 5den gemeld dat generaal Cialdini, naar men verzekert, nog drie maanden op zijn post gehandhaafd zal worden, en wel tot de reis van den koning.

Turin, 8 October. De optreding van Ratazzi als minister wordt thans zeer waarschijnlijk geacht.

Volgens brieven uit Genua zou Garibaldi van Caprera zijn vertrokken, zonder dat het bekend was waarheen hij zich had begeven. Tot nog toe heeft zich dat gerucht evenwel niet bevestigd.

Compiègne, 9 October. De koning van Pruissen is gisteren namiddag ten half een ure vertrokken. De keizer heeft hem tot aan het spoorwegstation vergezeld. Het afscheid was zeer hartelijk.

Pesth, 8 October. De ontbinding van het comitaat van Gran is gedecreteerd; de commissarissen zijn reeds aangewezen.

Het comitaat van Zalo heeft verklaard, geen acht te zullen slaan op onwettige ordonnantien der regering. Het heeft verder geprotesteerd tegen de benoeming van commissarissen.

Ragusa, 8 October. Zes bataillons geregelde Turksche troepen zijn op den terugmarsch van Niksich door de opstandelingen en Montenegrijnen aangevallen en moesten, na een strijd van 4 uren, met verlies van 80 dooden en 20 gekwetsten, de vlugt nemen.

New-York, 27 September. Gisteren is hier een algemeene vastendag gehouden.

De generaal Lane heeft te Papensville een korps van de confedereerden geslagen. Bij die gelegenheid heeft hij hunne tenten en het rijtuig van den generaal genomen. Mac Culloch bevindt zich met 15,000 man op 15 mijlen afstands van het fort Scott. Eene maritime expeditie, onder bevel van den commodore Sherman, zal binnen drie weken naar het Zuiden vertrekken.

Turin, 9 October. De Napelsche dagbladen melden, dat Borjes gevangen genomen en vervolgens gefusilleerd is. Zijne 45 volgelingen moeten ook krijgsgevangen zijn gemaakt.

Weenen, 9 October. De aartshertog Karel Lodewijk, 's keizers broeder, zal bij de krooningsplegtigheid te Koningsbergen den keizer vertegenwoordigen.

Weenen, 8 October. Het adres van den Croatischen landdag is heden door eene deputatie uit dat ligchaam den keizer aangeboden. Het antwoord van Z. M. kwam bijna woordelijk overeen met dat, hetwelk de Hongaarsche deputatie in der tijd bij de indiening van het adres ontvangen heeft.

Londen, 9 October. De *Times* bevat een artikel, waarin o. a. gezegd wordt: Wij zijn niet naijverig op eene alliantie tusschen Frankrijk en Pruissen. Wij verlangen alleen dat Pruissen zijne onafhankelijkheid beware. Eene alliantie met Engeland zoude van belang zijn voor Duitschland, indien het aan den Rhijn bedreigd werd. De hulp van Pruissen zoude daarentegen geenerlei waarde hebben voor Engeland; zelfs wanneer wij in een oorlog met Frankrijk gewikkeld waren, zoude geen enkel Duitsch regiment tot onze hulp oprukken. Pruissen denke dus niet dat wij iets voor ons zelven van Pruissen begeeren.

Turin, 9 October. Volgens eene dépêche uit Napels van gisteren, is bevel gegeven om de bende van Cipriani in het gebergte te omringen.

Weenen, 9 October. De comitaats-vergadering en de stedelijke besturen van de commitaten van Arad en Bacs zijn ontbonden, omdat zij zich hebben vereenigd met het protest van den landdag.

Weenen, 9 October. Men schat het leger der opstandelingen in de Herzogewina op 3000 man. Men zegt dat er een zeer goede geest onder deze troepen heerscht.

De Vorst van Montenegro zal eene gewapende onzijdigheid in acht nemen.

's Gravenhage, 9 October. Omtrent de reis van Z. M. den koning naar Frankrijk verneemt men nader, dat dezelve niet zal plaats hebben met het nieuwe, door de administratie van den Rhijnspoorweg vervaardigde, koninklijk rijtuig, aangezien dat rijtuig niet voor internationaal verkeer ingerigt, op de Belgische en Fransche spoorwegen niet mag loopen. Dien ten gevolge zal Z. M. van Keulen af in een ander rijtuig de reis moeten vervolgen. Het vertrek van Z. M. van hier is bepaald op 2 1/2 uur in den ochtend van Zaturdag a. s.

Politiek Overzigt.

Ook in de tweede kamer waren de debatten over het adres van antwoord minder levendig dan wij verwacht hadden. Vier gewigtige onderwerpen zijn daarbij aangeroerd. Het zijn: de erkenning van Italie, de waterwegen, de regeling der vrije cultuur en der drukpers in Indie. Ten aanzien van de erkenning van Italie is gebleken dat door de regering daarbij werkelijk reserves zijn gemaakt, omtrent hetgeen zij uit die erkenning wil afgeleid hebben, zoodat daaruit geen goedkeuring kan volgen, van de handelingen en voornemens van Victor Emanuel. Omtrent de waterwegen heeft de minister van binnenlandsche zaken verklaard, dat hunne verbetering vertraging ondervindt door eene verandering, welke de Amsterdamsche regering in het plan tot doorgraving van Holland op zijn smalst voorstelt. De minister van kolonien heeft medegedeeld, dat hij voor zijne regeling der cultuurcontracten nadere inlichtingen noodig had, welke hij van het Indische bestuur heeft gevraagd en dat indien het daaruit blijken mogt, dat eenige onderwerpen uit de vrije cultuur in verband regeling behoefden, hij die in zijne wet zoude opnemen, terwijl hij verklaarde, dat de wet op de drukpers niet slechts moest dienen om straffen op te leggen, maar ook om regten toe te kennen.

De *Staats Courant* heeft het nieuwe reglement voor de Delftsche academie bekend gemaakt.

Men zal in het budget van kolonien dat met de andere aan de Tweede kamer is ingezonden, de uitgaven opmerken, welke de minister beloofd heeft voortaan in zijne begrooting te zullen opnemen. In de memorie van toelichting op de begrooting van marine, wordt een alles behalve vleijend tafereel van onze zeemagt opgehangen. Het is in zachtere uitdrukkingen eene herhaling van het gezegde van den heer Enslie: de marine is in verval, en dat, nadat reeds zulke aanzienlijke sommen tot hare verbetering zijn besteed!

De mededeeling van den minister van finantien bij de indiening der begrooting hebben wij reeds onder de laatste berigten van ons voorgaand nommer medegedeeld. Men heeft daaruit zeker reeds ontwaard, dat onze finantieele toestand niet zoo schoon is, als men uit de vroegere verzekeringen van den heer van Hall regt had op te maken.

NEDERLAND.

(*Van den Specialen Correspondent van den Java-Bode*)

'S GRAVENHAGE, 9 October 1861.

Aanstaanden Zaturdag, vertrekt Zijne Majesteit met eene extratrein des morgens te 2 1/2 uren naar Frankrijk om tot den 19den te Compiègne de gast te zijn van keizer Napoleon. Of uit die zamenkomst van de beide vorsten iets zal voortvloeijen, ligt nog in de toekomst verborgen. Wij noemen nu niet als gevolg ondergeschikte zaken, als bij voorbeeld eenige wijzigingen in de uniform onzer militairen, waartoe als van zelf de nadere kennismaking met het zoo uitstekend Fransche leger een vorst of veldheer brengen moet. Wij noemen er ook niet onder de decoraties die bij vorstelijke bezoeken de part et d'autre worden uitgedeeld. Wij verstaan er onder politieke gevolgen. Wel is waar doen de dagbladen het voorkomen of zoowel het bezoek van Z. M. den Koning der Nederlanden als van den koning van Pruissen, die zich thans te Compiègne bevindt, eene wisseling van beleefdheden is; algemeen gelooft men toch, en niet zonder regt, dat wanneer twee vorsten zich dagen met elkander doorbrengen, dit op de staatkundige verhouding tusschen hunne rijken eenigen invloed moet hebben. Nu zijn wij wel, zoo als de troonrede zeide, op den besten voet met alle mogendheden, maar onze positie was volgens sommigen min of meer die van een ouden leeuw die de jicht heeft van het te goede leven, dat hij leidde en, terwijl hij lekker en wel zijn dutje wil doen en de oogen ter naauwernood kan open houden een forschen adelaar om zich ziet zweven, die zeer veel lust schijnt te hebben om hem eens even à faire te nemen. Natuurlijk zijn zij, die zich zulke voorstellingen vormen op een dwaalspoor: de troonrede getuigt het en het bezoek van Zijne Majesteit bevestigt het.

De Pruissische adelaar werd, meende men, eveneens bedreigd; maar ook die meening wordt door het bezoek van den Pruissischen koning tegengesproken, terwijl er eene overvloede dezer dagen in Frankrijk weder eene brochure verscheen (ik wees er u vroeger al op hoe daar alle gebeurtenissen worden voorafgegaan door brochures, die de komende dingen voorspellen of — als ondenkbaar afschilderen) waarin wordt aangetoond, dat Duitschland niets te vreezen heeft van de zijde van Frankrijk maar daarentegen zeer veel van de zijde van Rusland. »De Rhijn en de Weichsel" heet die brochure, waaraan men weder een officielen oorsprong toekent. Misschien is men wel wat voorbarig in dat onderstellen van officiele inspiratiën; men zegt in Frankrijk zoo spoedig dat iets een officieel karakter heeft, zoo zegt men daar ook dat verscheidene dagbladartikelen, die in den laatsten tijd al sterker en sterker op eene solutie van het romeinsche vraagstuk aandringen, voornamelijk slechts dienen om het publiek voor te bereiden op hetgeen de keizer reeds besloten heeft, maar dat eerst later bekend zal worden. Het wordt dan ook tijd dat er een einde kome aan de Italiaansche kwestie; evenwel aan eene minnelijke schikking valt hoe langer hoe minder te denken. Nog dezer dagen verklaarde de Paus bij de huwelijksinzegening van een vorstelijk bruidspaar aan het huis van Frans van Bourbon geparenteerd, dat elke transactie afval was. Paus Pius schijnt alsoo ongenegen een duimbreed toe te geven, en het ziet er niet naar uit dat de Italiaansche bevolking voortdurend zich met den halven toestand, waarin zij geraakt is, te vreden zal zijn. De oorlog zal weder uitbarsten.

Onwillekeurig moet men vragen van waar toch in die beschaafde staten de soldaten komen? Wij kunnen 't ons begrijpen, dat bij wilde volkstammen, voor wie het oorlogvoeren eene bezigheid is, er altijd krijgslieden genoeg zijn, maar terwijl men in Europa allerwege gedachte legers op de been heeft, zijn er troepen gezonden naar Cochin-China, naar Japan, naar Syrie, en weldra zal er een leger vertrekken naar Mexico, om daar de beleediging europesche onderdanen aangedaan te straffen. Voor dat leger zullen Frankrijk en Engeland de schepen en het materieel, Spanje de militairen leveren. Van waar al die soldaten? en van waar al het geld? want ook thans nog is de spreuk van kracht: point d'argent, point de Suisses.

De verbouwing van de Groote zaal op het binnenhof is eene kwestie, waarbij met zoo weinig openhartigheid, of zoo stelselloos is te werk gegaan, dat de natie er geen vrede mede nemen kan. De kamer heeft wel is waar gelden toegestaan, maar slechts voor het herstel van de kap van het gebouw der loterijzaal, onder uitdrukkelijke verklaring van den minister, dat de muren zouden blijven staan. Intusschen wordt er aan de muren gebroken; dit zou echter het hoofdbezwaar niet zijn; maar de minister wil de Groote Ridderzaal herscheppen in een gebouw voor congressen, muziekfeesten en tentoonstellingen, terwijl hij verklaard heeft dat het eene bestemming zou erlangen zijn oorsprong waardig. Ook de wijze van herstelling ontmoet ernstigen tegenstand: alle maatschappijen en personen die de kunst behartigen hebben zich verklaard tegen de vervorming en verminking van het middeneeuwsch gebouw; de minister en de rijksbouwmeester staan alleen naast de gebouwen door dien rijksbouwmeester opgerigt, die volgens het vrij eenparig oordeel, in hooge mate leelijk en ondoelmatig zijn. Behalve de kosten voor herstel der landsgebouwen is ook het tractement van den bouwmeester uitgetrokken, en men meent dat zich daarop de aanvallen wel eens zouden kunnen concentreren en de bouwmeester uitvallen. Het hoofdargument van 's ministers verdediging tegen hen, die den loop van zaken afkeuren is:" als het werk wordt geschorst, zal het zooveel geld voor schadeloosstelling kosten. Aan wien de schuld? Is het niet zich zelven een verwijt maken, dat men zoo ondoordacht te werk is gegaan?

Nog een derde vuur, dat de heer van Heemstra zal hebben te doorstaan wacht hem wel niet bij de behandeling van de staatsbegrooting, maar toch binnen korter of langer tijd: de aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden, voor welken aanleg de onteigenings wet thans bij de kamer aanhangig is. Bij twee verschillende gelegenheden heeft de Tweede kamer motien aangenomen tot afkeuring van die lijn. De eerste maal, 27 April 1860, werd met 38 tegen 20 stemmen verklaard dat door het verleenen der verschillende concessie aan de hollandsche spoorwegmaatschappij het publiek belang niet was behartigd. Den 12den Mei werd met 57 tegen 22 stemmen verklaard, dat eene der voorwaarden, waarop genoemde concessie was verleend daarin niet mogt worden opgenomen, zonder het voorbehoud van de bekrachtiging bij de wet. Ondanks die beide motien komt thans de heer van Heemstra met het voorstel om den weg van algemeen nut te verklaren. Eene zonderlinge opvatting van het algemeen nut moet men hebben, om na die twee motien nog te beweren dat de weg in het algemeen belang is. Maar nog zonderlinger opvatting van de consequentie eener vertegenwoordiging, wanneer men een oogenblik meent dat zoodanig voorstel kans heeft wet te worden. Wij vernemen dan ook dat de meerderheid der Tweede kamer zich tegen dit voorstel heeft verklaard. Maar zal men door de verwerping daarvan nu den weg Gouda—'s Gravenhage bekomen die de meesten verlangen boven de voorgestelde lijn? Wij vreezen neen; de vasthoudendheid van den Minister zal er alleen toe leiden, dat zoolang hij aan het bewind is, geene verbinding zal tot stand komen, ten zij, zoo als eene geestige karikatuurplaat voorstelt, de Minister den weg doet aanleggen zonder te moeten onteigenen, namelijk over een koord. Intusschen gaat men op andere punten met de spoorwegwerkzaamheden voort, terwijl van de pruissische zijde eveneens voor eene aansluiting met de noordelijke provincien wordt gezorgd. Hoe groote belangstelling hier heerscht om de spoorwegen tot stand te brengen, moge daaruit blijken, dat meer dan vijftien honderd personen hunne diensten daarvoor hebben aanbevolen. Misschien — wij willen het niet ontveinzen — komt er eenig eigenbelang bij, want zoover wij weten is er bij de spoorwegen slechts één persoon — de heer van Bosse — die kosteloos zijn tijd, arbeid en kennis beschikbaar heeft gesteld. Eén op de vijftien honderd, 't is een treffend bewijs voor het materialisme en het egoïsme van onzen tijd. Zoo niet dan bewijst het toch in ieder geval, dat er nog geen gebrek is aan menschenhandel, althans niet, wanneer er iets bij te verdienen valt.

(*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 7 Oct. Sedert ons vorig berigt bleef de weersgesteldheid hier te lande uitmuntend fraai, droog en zelfs van tijd tot tijd buitengewoon warm.

De meer gunstige verwachting, die men van het winter aardappelen-gewas gekoesterd heeft, begint, nu met het rooijen begonnen is, zich te bevestigen. Ook blijven de aanvoeren van dat product van buitenslands voortduren. Het een en ander te zamen heeft den prijs reeds aanzienlijk doen dalen, zoodat vele landlieden in dat opzigt reeds teleurstelling ondervinden en hunne aardappelen tot het voorjaar opkuilen.

— Naar aanleiding van de mededeeling van den minister van binnenlandsche zaken aan de tweede kamer, betreffende het nader onderzoek, waaraan het plan tot doorgraving van Noordholland moet onderworpen worden, hebben het gemeentebestuur en de kamer van koophandel en fabrieken te Rotterdam zich bij adressen tot gemelden minister gewend, met verzoek, om de ontworpen verbetering van den waterweg van Rotterdam

naar zee, waartegen geen bezwaren bestaan, niet te doen deelen in de vertraging van eerstgenoemd plan, waarmede het hoegenaamd geen verband heeft, dan de noodlottige zamenkoppeling van beide werken in een wetsontwerp. Zij verzoeken nadrukkelijk dat dit ontwerp thans gesplitst worde en de voor 's lands welvaart zoo noodige verbetering van dien waterweg onverwijld plaats hebbe.

— Het denkbeeld is thans verwezenlijkt om een gedenkpenning te vervaardigen ter herinnering aan den jongsten watersnood en aan de algemeene liefdadigheid, bij die gelegenheid. De medaille heeft een middellijn van 62 streepen, en stelt aan de eene zijde voor 's konings borstbeeld, treffend van gelijkenis, met het omschrift: Willem III Koning der Nederlanden. De keerzijde vertoont eene zinnebeeldige voorstelling: de menschlievendheid lenigt de rampen, welke de overstroomingen hebben veroorzaakt. Die deugd, door een staand vrouwenbeeld voorgesteld, heeft in de regterhand een hoorn des overvloeds, waaruit zij graan strooit; rondom haar ziet men eene groep, bestaande uit eene vrouw met een kind, tegelijk den hongersnood en de dankbaarheid uitdrukkende; voorts ter linkerzijde een biddenden grijsaard, die, half naakt, gedeeltelijk door den mantel der menschlievendheid beschut wordt.

De drie leeftijden aan wie hulp verleend is, zijn insgelijks voorgesteld. Op den achtergrond bespeurt men een kerktoren, zijnde die van Bommel, als een der streken welke het meest geleden hebben; ter regter- en linkerzijde van den achtergrond heeft men episodes van redding. De groep is allerzijds door water omgeven en het geheele tooneel valt op een dijk voor. Het randschrift luidt eenvoudig, maar veelbeteekenend: Oranje en Nederland bij den watersnood 1861.

Den 3 October heeft Z. M. de heeren L. J. Lefèbre en Karel Wiener in een bijzonder gehoor ontvangen, ten einde Z. M. de medaille aan te bieden. Het geschenk bestond in een fraai fluweelen étui, bevattende een gouden, een zilveren en een bronzen exemplaar der medaille met eene daarbij gevoegde lijst, in alphabetische orde de namen vermeldende van allen die hebben bijgedragen tot het tot stand brengen van dit schoone werk. Z. M. was zeer gevoelig over de bewijzen van achting en trouw, hem betoond. Het behaagde Z. M. voorts HD. bijzonder welgevallen te betuigen aan den medailleur den heer Wiener, over de keurige uitvoering.

— Ofschoon er betreffende de reis van Z. M. den koning naar Frankrijk niets officieels bekend is, schijnt het nogtans vrij zeker, dat Z. M. den 12den dezer de reis derwaarts zal aannemen. De directeur van het kabinet de heer de Kock en de generaal-majoor graaf van Lynden, zullen o. a. Z. M. vergezellen.

Het schijnt dat Z. M. na zijn terugkomst uit Frankrijk naar 't Loo zal vertrekken. Den 22sten zal Z. M. den eersten steen leggen van een der pijlers voor de spoorwegbrug over den IJssel bij Zutphen. De ministers, de commissarissen des konings in de provinciën, de spoorweg-commissie en een groot getal genoodigden, zullen daarbij tegenwoordig zijn. Men verwacht dan ook bij die gelegenheid een luisterrijk feest.

— Z. M. heeft benoemd: bij de burgerlijke dienst in Nederl. Indië, tot ambtenaar 1ste kl. jhr. mr. H. G. B. Nahuys; tot ambt. 2de kl. de cand. ambt. P J. van Berckel, F. J. G. Rutten en A. Thesingh; den schout bij nacht J. May (benoemd komm. van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en geattacheerd aan het militair huis van Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden), tot Hd. adjudant in buiteng. dienst; tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, mr. T. H. der Kinderen, raadsheer in het hooggeregtshof van Ned. Indie; wyders tot belooning dergenen van de zee- en landmagt in Ned. Indie die zich hebben onderscheiden bij de expeditie op de Zuid- en Noordkust van Ceram, in de maanden Sept. Oct., Nov. en Dec. 1860, tot ridder der orde van den Ned. Leeuw, den kap. ter zee C. V. Zwaanshals; tot ridder 4de kl. van de militaire Willemsorde: de 1ste luit. der inf. G. de Bont en H. Tissot van Patot, den offic. van gez. 3de kl. J. Semmelink; den serg. der art. C Boers; den serg. der inf. H. A. Wedel en de fuseliers J. Kramer en E. van den Berg; voorts toegekend: de eeresabel met het opschrift » Koninklijk Eereblijk voor betoonde dapperheid" aan den kol. D. L. de Brabant van de inf., en bepaald dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Nederl., eervol zullen worden verm.: de luit. ter zee 1ste kl. A. Dronkers en jhr. ridd. H. A. van Rappard; de luit. ter zee 2de kl. J. A. Grove, K. O. van der Veen en N. A. de Vries; de offic. van gez. 2de kl. H. J. P. van der Steen; de offic. van adm. 2de kl. M. J. G. Huisman van Dueren; de opperschipper J Jongmans; de kwartierm. A. L. Giebels; de matroos 1ste kl. A. Torbeek; en den maj. der inf. K. G. Frinzen; de kap. der genie en sapeurs A. S. M. Hageman; de 1ste luit. der inf. J. P. C. van Eijsden; de 2de luit. der inf. J. H. J. Boes; de serg. der sapeurs G. Boorstra; de fourrier der inf. E. A. Forsten; en de fuseliers J. Rijperman en T. van Hoecke; — overgeplaatst den 2den luit. kw. J. S. Diephuizen, van het 7de reg., de 2de luits. G. A. H. van Steenvelt, van het 4de, en J. A. H. Boellaard, van het 2de reg. inf. bij het leger in Oost-Indie; — eervol ontslagen, op verzoek, Z. A. Eekhout, notaris te Soerabaija, thans met verlof hier te lande.

— Naar wij vernemen is de kapitein-luitenant ter zee F. R. Toewater aan den kommandant der marine in Neerlands Indie toegevoegd, als chef voor het personeel der marine aldaar, welke betrekking tot dusverre nog niet heeft bestaan.

— Zr. Ms. stoomschip *Sindoro* onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. J. M. de Jongh is in den namiddag van den 1sten dezer, van de reede Vlissingen naar zee vertrokken ter, opvolging zijner bestemming naar Oost-Indie.

De *Bromo* die denzelfden dag de haven van het Nieuwe Diep zou verlaten, om dezelfde reis te aanvaarden is wegens ondiep water niet naar zee kunen komen. Met de eerste gunstige gelegenheid zal deze bodem nu vertrekken.

— Ten gevolge van Zr. Ms. besluit van den 3den dezer. no. 76, worden de te Vlissingen liggende korvet *Prins Maurits der Nederlanden* en het te Hellevoetsluis liggende schroefstoomschip *de Linge* met den eersten November aanstaande in dienst gesteld met bestemming: de eerste tot het doen van kruistogten en het tweede naar Oost-Indie, en het bevel opgedragen van de eerste aan den kapt.-luit. ter zee H. Kemper, en van het tweede aan den luit. t/z 1ste kl. P. M. van der Haak.

— De etat-major van de korvet *Prins Maurits der Nederlanden* is zamengesteld als volgt: de luit. t/z. 1ste kl. H. P. van Boneval Faure, 1ste officier; overigens de luit. t/z. 2de kl. jhr. T. L. Brantsen, W. F. H. Cramer, P. Swaan L. B. van Maanen; de offic. van g z. 1ste kl. J. A. C. von Königslow; die der 3de kl. D. Matak Fontein; de offic. van adm. 2de kl. W. J. R. van Es; de scheepsklerken F. A. Frederiks en E. H. Wijnmalen. Die van het schroefstoomschip *de Linge* bestaat uit; de luits. t/z. 2de kl. N. Macleod; E. Ehnle; de adelborst 1ste kl. G. van Herwaarden; de offic. van gezondh. 3de kl. F. J. C. Broers; de offic. van Administratie 3de kl. J. A. Lagaay.

— De Over land-post, loopende tot den 14den Augustus, is den 28sten September hier te lande aangekomen.

— Uit Parijs wordt gemeld, dat aldaar eene nieuwe komeet met drie staarten (eene krachtige refractie van het licht) aan den horizont is verschenen. Zij is des avonds van 10½ nur tot 4 ochtends 4 uren in het sterrenbeeld van Orion aan het oostelijk gedeelte van den hemel zigtbaar.

— Z. M. raderstoomschip *Bromo*, kommandant J. M. J. Brutel de la Rivière, is den 6den des namiddags ten een ure binnendoor naar Brouwershaven gestoomd, en van daar naar O. I. vertrokken.

BELGIE

Brussel, 10 Sept. Nu 27 jaar geleden werd aan het vondelinggestigt alhier een pasgeboren kind van het vrouwelijk geslagt nedergelegd, dat als herkenningsteeken op den arm den datum en de teekening van eene bloem ingeprikt droeg. Voor rekening van het gesticht werd het kind in de omstreken dezer stad bij eene boerin besteed, welke de opvoeding van het kind tot op 14jarigen leeftijd op zich nam en dan ook daaraan voldeed. Wat er later met het kind, toen meisje geworden, is voorgevallen, welke lotwisselingen zij heeft ondergaan, weet men niet. Eenigen tijd geleden echter kwam eene rijke Engelsche familie, voorzien van de noodige bewijsstukken, bij het gesticht het kind terugvorderen, dat, eenmaal aan de openbare weldadigheid toevertrouwd, thans geroepen scheen om als rijke erfgenaam te schitteren. Talrijk en hoogst moeijelijk waren nu de pogingen, door de politie in het werk gesteld, om het meisje, dat, sedert haar vertrek van de boerin, in allerlei diensten was geweest, weêr op het spoor te komen en aan hare ouders en het haar wachtende schitterend lot terug te geven. Eindelijk, nu eenige dagen geleden, werd zij gevonden . . . . met vier soldaten aan tafel zittende in een der ellendigste publieke huizen, en zelve tot den laagsten trap van losbandigheid en zedeloosheid gezonken! Zal hier, vraagt men, de schoonste type der wederverheffing na den val, door Eugéne Sue in zijne *Fleur-de-Marie* geschetst, tot verwezenlijking komen? Er schijnt daartoe, helaas, weinig kans te bestaan.

ENGELAND.

Londen, 12 Sept. De invoering van het paspoortstelsel in de Vereenigde Staten geeft aan verschillende Londensche bladen, o. a. aan den *Morning Post* en *the Globe*, aanleiding tot breedvoerige beschouwingen. Zij nemen aan dat deze despotieke maatregel, bij wijze van uitzondering genomen, wortel schieten en den oorlog overleven zal. Volgens genoemde bladen werd hij niet door de noodzakelijkheid voorgeschreven, maar alleen uit vijandige gezindheid jegens Engeland genomen. De stroom der Iersche landverhuizing zal zich in allen gevalle gedurende den oorlog, zoowel ten gevolge van de paspoort-moeijelijkheden als van gebrek aan arbeid naar Canada wenden en na den oorlog bezwaarlijk in de oude bedding terugkeeren. Op deze wijze arbeidt de regering te Washington in hare hartstogtelijke verblinding, om eene der bronnen harer kracht voor geruimen tijd, zoo niet voor altijd, te verstoppen, terwijl de Britsche kolonien in Noord-America daardoor buitengewoon versterkt zullen worden.

— Sir William Armstrong heeft in de vergadering van de *British Association* te Manchester eene redevoering uitgesproken, waarin hij o. a. zeide, dat men er op uit is, een fregat geheel van ijzer zonder het minste hout aan de wanden, te bouwen. Ook gewaagde hij van een nieuw kanon van zoodanige constructie en kaliber dat men daarmede de sterkste geblindeerde schepen kan vernielen. Dit kanon zou zoo reusachtig groot zijn, dat men het met menschenhanden niet kan hanteren, maar een opzettelijk mechanisch toestel daarvoor benoodigd is.

FRANKRIJK.

Uit de laatst gedane volkstelling is gebleken, dat Parijs thans 1 696,000 inwoners telt en dus 521,633 meer dan in 1856.

— Het volgende wordt uit Roubaix gemeld: De dochter van een beambte had eenigen tijd geleden briefjes in verschillende loterijen genomen. Al deze briefjes had zij bij elkander gebonden, in afwachting dat op een daarvan een prijs zou komen. Te vergeefs keek zij echter alle dagbladen na; geen enkel nummer van haar kwam daarin voor. Onlangs wierp zij het geheele paket in het vuur, meenende, dat al die loterijen waren geëindigd; dezer dagen zag zij in een der dagbladen dat zij op een der briefjes 100,000 fr. had getrokken; men kan zich hare smart en die harer ouders begrijpen. Men verzekert echter, dat eenige notabele personen te Roubaix hebben aangeboden naar Parijs te gaan om te getuigen dat het lot is verbrand en zich borg te stellen voor de te ontvangen som in geval ooit iemand anders met het lot mogt opkomen.

— Als een bewijs hoe de handel alhier bloeit kan het volgende dienen. Toen het groote Louvre hotel werd gebouwd, was men eenigzins in verlegenheid aan wien men de magazijnen zou verhuren, daar de huur 150,000 frs. in het jaar bedroeg. De heer Pereire besloot eindelijk ze aan drie jonge lieden te verhuren. Er werd door hem eene maatschappij opgerigt met een kapitaal groot 1.200,000 frs. De handel van die heeren is zoo in bloei toegenomen, dat zij 15 pCt. aan hunne aandeelhebbers hebben uitbetaald, en tevens verscheidene aandeelen hebben ingekocht tegen 750 francs terwijl de waarde slechts 500 frcs. bedraagt. Een der drie heeren is door de twee anderen voor 800,000 frs. uitgekocht.

ZEE- EN HANDELSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR.
November	18	Engelsch	Mallard	John Barr	Shanghae	24 Oct.	Londen
"	—	Amerikaansch	Christopher Hall	Freeman	Hongkong	21 "	New-York
"	—	Engelsch	Kesteel	F. Davis	"	25 Sept.	Australie
"	—	"	John Matthei	H. J. Sijas	Manila	27 "	Cork
"	19	Amerikaansch	Magi	W. J. Chevu	Londen	1 Aug.	Shanghae
"	20	Nederlandsch	Abel Tasman	J. R. Ryken	Sunderland	14 Julij	Singapore
"	17	Engelsch	Foam	G. Innis	Foochow	27 Oct.	Londen
"	18	Bremer	Norma	J. A. Suffert	Singapore	26 "	Bremen
"	—	Zweedsch	Francisca	F. J. Borgven	"	25 "	Hongkong
"	21		H. b. M. st. schip Simoom	E. J. Pollard	Hongk. en Singap.		Engeland
"	19	Hamburg	Oscar Vidal	T. Beng	Manila	10 Oct.	Cowes
"	20	Engelsch	Metavie	W. C. Buckleij	Foochowfoo	25 "	Melbourne
"	19	"	Margerit Dundas	T. Tenwick	Shanghae	27 Sept.	Londen
"	21	"	Napoleon III	R. Dobbie	Foochow	7 "	"
"	19	Amerikaansch	Monsoon	J. Loung	New-York	1 Aug.	Hongkong
"	21	Engelsch	Great Britain	J. Bannister	Manila	30 Oct.	Sydney
"	—	"	Mijrtle	D. G. Mordue	Singapore	7 Sept.	Londen
"	—	"	Kate Carnie	D. Mc. Lean	Shanghae	31 Oct.	"
"	—	"	Valdivia	A. Hallidaij	Manila	2 Nov.	Liverpool

Aangekomen schepen te *Batavia*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
November	20	Hamb.	bark	Kalimaas	N. Spring	Hamburg	29 Julij	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
"	21	Nederlandsch	schip	President Plate	J. C. Hasten	Manila	2 Nov.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	—	"	"	Electra	H. Wegman	Nederland	19 Aug.	Maclaine, Watson & Co.
"	—	Ned Indisch	bark	Java	J. Worthington	terug uit zee	7 Nov.	Schimmelpenninck & Co.
"	—	"	schoen.	Anna Magarettha	Said Ore	Riouw	8 "	P. Landberg & Zoon.
"	—	"	"	de Haai	Tjoe Lien	Palembang	8 "	Coulster.
"	22	Nederlandsch	schip	Eva Johanna	H. de Boer	Rotterdam	29 Julij	J. Cezard & Co.
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	Singapore	19 Nov.	W. Corea de Vries.
"	—	Engelsch	schip	Euguine	C. D' Silva	"	9 "	

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
November	21	Ned. Indisch	bark	Pictura	H. Leonhardt	Soerabaija
"	—	"	brik	Boerroel Karim	Said Housiman	Singapore
"	22	Nederlandsch	bark	Wilhelmina	J. F. Ihuen	Soerabaija
"	—	"		Resident van Son	D. van den Hoff	"
"	—	Ned. Indisch	stoomb.	Palembang	H. Kramer	" via Samarang
"	—	"	brik	Kaliemaas	Sech Boegies	Palembang
"	—	Amerikaansch	schip	Ceylon	L. G. Sampson	Soerabaija
"	23	"	stooms.	Padang	A. Guijot	Padang via Bencoelen
"	—	"	bark	Kim Tiangtaij	Kwee Getjoen	Palembang
"	—	Ned. Indisch	"	Assultante	Said Segaf	Samarang
"	—	Amerikaansch	schip	Mary Bredford	J. B. Thompson	Soerabaija en Pasoeroean

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Bern. Hertog v. Saxe Weimar	C. J. J. M. Gilbert	Cher. Tagal en Samarang	B. Kopersmit & Co.
"	bark	Loopuit	van der Hidde	Soerabaija	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	schip	President Plate	Harten	Nederland	"
"	"	Jacoba Cornelia Clasina	Delctiseur		Schimmelpenninck & Co.
"	"	Cornelia	G. de Vries	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	bark	Nieuw Lekkerland	Hoffman		"
"	brik	Bantam	van der Bolck	Samarang	"
"	schip	Kortenaar	A. Glazener		J Cezard & Co.
"	"	Stad Leijden	van de Poll	Amsterdam	Dümmler & Co.
"	"	Deligence*	W. Smit	Amsterdam	"
"	"	Electra*	H. Wegman	Soerabaija	
"	bark	Rijnbrand	P. F. Lange	Samarang	Maclaine, Watson & Co.
Ned. Indisch	schoener	Bintang Toedjce*	Tan Hing		Hauger en Schuurman.
"	"	de Haai*	Tjoe Lian		Coulster.
"	brik	Marzoek*	Sech Bagawie		"
"	bark	Idroesie*	Sech bin Bahier		"
"	"	Oedjong Pandan*	Lim Goanling	Palembang	"
"	"	Anis Balhair*	Sech bin Soenkar		"
"	"	Skanderia*	Varkevisser		"
"	schip	India*	Sech Bafadal		"
"	bark	Djelanie*	Said bin Alie	Palembang	Ruijs, Jacobsen & Co.
"	schoen.	Anna Margaretha*			P. Landberg en Zoon.
Engelsch	bark	Eliza Thornton*	Maxwell		Martin, Dyce & Co.
"	"	Eleonora*	Bexter	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Hanover	schip	Kroonprins Ernst August*	P. C. Wilder		J. F. van Leeuwen & Co.
Amerikaansch	"	Rosette*	Pierce		Paine, Stricker & Co.
"	bark	Agnes*	King		"
Fransch	schip	Vellore*	Didier	Frankrijk	J. Cezard & Co.
Hamburg	bark	Kalimaas*	Spring		Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.

Aangekomen schepen te *Bantam.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 15	Ned.	bark	Macao	Kroll	Foochow

Vertrokken schepen van *Bantam.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 18	Ned.	bark	Macao	Kroll	Melbourne

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 18	N. I.	bark	Borneo	Goei Bjnkiat	Batavia
„ —	„	„	Inggoat	Kwee Koga	Tagal

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 11	Ned.	schip	Diligence	Smit	Batavia
„ 18	N. I.	bark	Alnoer	Said Hoessin.	Tagal
„ —	„	„	Kim Tiangtaij	Kwee Gitjoen.	Palembang

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 11	N. I.	brik	Tartar	Kiangkoug	Samarang
„ —	Zweed.	bark	Elisabeth	Frijselius	Batavia

Vertrokken schepen van *Pecalongan*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 9	N. I.	bark	Kim Tianghoat	Tan Hoktjoan	Samarang

Aangekomen schepen *te Grissee.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 8	N. I.	bark	Inghie	Tan Liangsing	Soerabaija
„ 9	„	„	Bathal Kaer	Njo Sobie	„
„ 11	„	schoen.	Maria	Scharff	Cheribon

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 5	N. I.	bark	Waterloo	Paulino	Tjilatjap

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 9	Ned.	bark	Kon. Ned. Jacht Club	Zack	Soerabaija
„ —	„	„	Antonia Petronella	Voorendijk	„
„ 11	„	„	de Zwaan	van Hemert	„

Vertrokken schepen van *Probolingo.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 7	Ned.	bark	Cornelia Mathilda	Snoeij	Pasoeroean

Aangekomen schepen te *Bezoeki.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 8	Ned.	schip	Tjilingsie	Ouwehand	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 2	Ned.	bark	Eugenie	Bargmann	Nederland
„ 4	„	„	Laconia	Hulshoff	„

Aangekomen schepen te *Banjoewangi.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 1	Ned.	bark	Boni	Moller	Probolingo
„ —	N. I.	„	Dennok Bint. Toedjoe	Gerhard	Samarang
„ 4	Ned.	„	Eugenie	Bargmann	Panaroekan
„ 6	„	„	Laconia	Hulshoff	„

Vertrokken schepen van *Banjoewangi.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 3	Ned.	bark	Boni	Moller	Nederland
„ —	N. I.	„	Dennok Bint. Toedjoe	Gerhard	Tjilatjap
„ 5	Ned.	„	Eugenie	Bargmann	Sumanap

Aangekomen schepen te *Amboina.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct. 1	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Ternate
„ —	„	schoen.	Clipper	Eschauzier	Timor Koep.
„ 3	„	„	Dellij	Berendhuijsen.	Dellij
„ 26	N. I.	„	Fathool Hair	Abd Guiliem.	Ternate
„ 30	„	stooms.	Ambon	Vogel	Banda

Vertrokken schepen van *Amboina.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct. 3	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Banda
„ 8	N. I.	schoen.	Dellij	berendhuijsen.	Timor Dlij
„ 10	„	„	Clipper	Eschauzier	Macass. v. Tim.

Aangekomen schepen te *Makasser.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct. 13	N. I.	stooms.	Menado	Couterou	Koepang
„ 15	Z. M.	„	Soembing	Kom. Ouarant	Riouw
„ 21	N. I.	„	Ambon	Vogel	Soerabaija
„ 29	„	schoen.	Maria	Aring	Uit zee terug
„ 31	Z. M.	stooms.	Het Loo	Kom. Ertbrink	Bonthain
Nov. 3	Eng.	schoen.	Nina	Lingard	Boel. via Balie
„ —	N. I.	„	Jupiter	Voll	Timor Delhie

Vertrokken schepen van *Makasser.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct. 12	N. I.	schoen.	Gleaner	Batjo	Singapore
„ —	„	bark	Alphina	Sarip Oemar	Poeloe Laut
„ 13	„	„	Abool Hair	Sech Hoesin	Sumanap
„ 14	„	stooms.	Menado	Couteron	Soerabaija
„ 15	„	schoen.	Jeannette	Tjambang	Balie
„ —	„	bark	Djoeloe Wadoet	Said Achmat.	Bat via Balie
„ 16	Eng.	„	Inchinan	Kirk	Singapore
„ 19	N. I.	stooms.	Ambon	Vogel	Molukken
„ 21	„	bark	Katrievonieda	Sjarief Rachm.	Poeloe Laut
„ 25	„	„	Ningpo	von Bargen	China
„ 26	Z. M.	stooms.	Het Loo	Kom. Ertbrink	Sindjaij
„ 20	N. I.	brik	Anthoinette	van Hartrop	Boelongan
Nov. 1	Eng.	schip	Flag of Truce	Day	China
„ 4	N. I.	schoen.	Coquette	Mulder	Tim. Koepang
„ 5	„	„	Maria	van Zuilen	„
„ 6	„	brik	Kim Hiap Kie	Tjoe Thing	Balie

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 26 Sept. T. D. Marshall, Hodge qq. Java.
5 Oct. Bernhard, Timmerman, Akayb.
Texel. 24 Sept. Johanna, Ouwehand, Padang.
25 Plata, Meijer, do.
26 Eaglet, Butcher, Akyab.
28 A. R. Falck, van Duyvenboden, Java.
29 A. M. Lawrence, Claypole, Baltimore.
2 Oct. Burgemeester van Rheenen, van Kuffeler, Singapore.

Vertrokken.

Brouwershaven. 27 Sept. Susanne, Vogek, Batavia.
Constance, Kimmerer, do.
Watergeus, Giezen, do.
Loevestein, Tergast qq., do.
Aegidia & Pauline, Hoogland, do.
28 Schoondesloo, Otto, do.
30 Joan, Laseur, Padang.
Voorwaarts, Kerkstra, Samarang.
1 Oct. Nederwaard, Admiraal qq., Batavia.
3 Noord-Brabant, Bok, do.
Johan Smidt, Schmidt New-York.
6 Willem Kroonprins der Nederlanden, Zetteler, Melbourne.
7 Z. M. st. Bromo, Brutel de la Rivière, Batavia.
Hellevoetsluis. 28 Sept. Helena & Anna, Luepke, Batavia.
Maria Magdal., Willebrink, do.
Vasco de Gama, de Groot, Boston.
Castilda, Stafford, New-York.
Ellen Stewart, Coffin, do.
29 Stad Gouda, Breuning, Samarang.
3 Oct. Johannes, Meucke, Buenos-Ayres.
Texel. 27 Sept. Telanek, Popken, Batavia.
28 Bernhard & Agnes, Ordeman, do.
Gelderland, Graaff, do.
30 Australia, Jochems, do.
Louise Roelofviena, Sytrandi, Soerabaija.
Gezusters, Visser, New-York.
Cornelia & Geertruida, Hoekema, Triest.
Louise, Antusch, New-Castle.
3 Oct. IJstroom, Hansen, Batavia.
Landbouw, Kleinenberg, do.
4 Vertrouwen, de Vos, Samarang.
5 Cornelia Hendrik, van Straten, Hongkong.
Louise, Buys, Batavia.
Henriette Geertruida, de Boer, Soerabaija.
Veere. 27 Sept. Zeelandia, Blaakhert, Java (via New-Castle.)
Vlissingen. 28 Sept. Gesina, de Jonge, R.o-Gr.
1 Oct. Z. M. oorlog st. Sindore, de Jongh, Oost-Indie.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 9 Oct. Corn. Anthony, Reinders, Batavia.
Hellevoetsluis. 9 Oct. Dorothea Henriette, Smit, Cadix.
Vlissingen. 8 Oct. Twee Cornelissen, Potjer, Montevideo.

Handelsberigen.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 25 SEPTEMBER TOT 8 OCTOBER 1861.

De handel in koloniaal-waren, hoewel in het algemeen niet van grooten omvang, was gedurende de laatste 14 dagen weder vrij geanimeerd, terwijl de stemming voor de meeste hoofdartikelen — met uitzondering van Specerijen, Banca Tin en Arak, die eenigzins gedrukt zijn — voortdurend zeer gunstig bleef en de omzet meest belemmerd werd door geretireerdheid der houders of gebrek aan voldoende voorraad. Koffij bedong sedert de N. H. M. veiling door aanhoudende vraag en vastheid der houders steeds klimmende prijzen, zoodat thans reeds $1\frac{1}{2}$ c. avans is betaald geworden en zelfs daartoe niet ruim wordt aangeboden. Rijst vast op vorige prijzen, waartoe eenige omzettingen in loco en zeilende plaats vonden. Katoen zeer willig gestemd, alhoewel er in de laatste dagen in afwachting der veiling weinig omging. Van O. I. Huiden kwamen verscheidene afdoeningen tot iets hoogere prijzen tot stand. De afloop der Indigo-veilingen bij de N. H. M. was zeer geanimeerd; de ongunstige berigten omtrent den oogst zoowel van Bengalen als van Java, bragten eene zeer willige stemming teweeg, waardoor de in veiling gebragte kwantiteit tot 70 à 120 c. boven de Mei-veiling grif van de hand ging en na de veiling voor enkele kav. reeds 10 à 20 c. avans werd besteed.

KOFFIJ. Is willig gestemd en de prijzen 1 à $1\frac{1}{2}$ cs. boven de najaarsveiling te noteren. De afleveringen bedroegen in de eerste acht dagen na de veiling ongeveer 148000 Balen; 2625 Balen *Padang* per Johanna zijn zeilende afgedaan tot onbekenden prijs.

De opiuте blijft voortdurend gunstig.

RIJST met belangrijken handel, en hoewel de aanvoeren voornamelijk van Arrakan beduidend zijn geweest, bleven de houders hoog gestemd door de ongunstige berigten van de oogsten vooral in Frankrijk.

Van Java Rijst zijn verkocht: 1760 Balen blank à $f\ 9\frac{3}{8}$, 4244 do. à $f\ 9\frac{1}{2}$ en 1349 do. à $f\ 9\frac{5}{8}$ ex Christina Jeannette, en 3000 Balen Tafel ex Hellevoetsluis à $f\ 11\frac{1}{2}$; alsmede den 4 Oct. in veiling ca. 525 Balen Java BS. waarvan 44 Balen verkocht à f 5, de overige opgehouden tot f 5 à $f\ 6\frac{1}{2}$.

Verder werden afgedaan te Amsterdam en te Rotterdam:

6700 Bn, Arracan ex Eaglet, prijs onbekend
10757 „ Necransie ex AmaliaAugusta, prijs onbekend.
9100 „ Rangoon ex d'Elmina à $f\ 7\frac{1}{4}$.
8000 „ do. ex Sultan à $f\ 7\frac{3}{8}$.
18000 „ do. ex Ellen en Hendrik Jan à $f\ 7\frac{3}{8}$.

De voorraad in de eerste hand te Amsterdam bedraagt 8017 Balen en 2600 Matten Java en 6790 Balen Arracan en te Rotterdam 2202 Bn. Java en 52000 Bn. Arracan.

SUIKER. De markt ondervond door den gunstigen afloop der veiling eenige prijsverbetering in de mooije greinige kwaliteiten, die voortdurend coulant te plaatsen blijven tot ongeveer de prijzen der veiling, terwijl de zachte en slappe soorten, waaruit veelal de groote voorraad en de aanvoeren bestaan, moeijelijk te verkoopen zijn.

De volgende partijen zijn sedert het voorgaand berigt bij particulieren afgedaan:

212 Kranjs. Samarang No. 15 mooi stoom $f\ 37\frac{1}{4}$, 468 Kan. Batavia No. 10/11, zacht à $f\ 32\frac{1}{2}$, 572 Kranjs. Soerabaija No 11, slap ex Maria Catharina $f\ 32\frac{1}{2}$, 662 Kranjs. Samarang No. 15 zeer goed ex Louisa f 37, 495 Kan. No. 9/10, mooi, ex Chili f 31, 225 Kranjs. Cheribon No. $18\frac{3}{4}$, fraai $f\ 39\frac{3}{4}$, 290 Kranjs. Soerabaija No. 16, zeer mooi ex Albrecht Beyling f 38, en 1186 Kranjs. Passaroewang per Marchal tot geheimen prijs.

HUIDEN. De verkoopen bestonden uit 659 O. I. Runder ex Joh. Melchior Kemper, 1209 do. do., ex Louise, 363 do. do., ex Herman, 125 do. do. ex Ottolina, 558 do. do. en 335 do. Buffel ex Augusta en 847 do. Runder en 158 do. Buffel ex Jannetje, benevens 513 SingaporeRunder ex Queen of Engeland, — alles tot geheime, doch zoo men zegt, hooge prijzen.

De door de N. H. M. bij inschrijving te Rotterdam aangeboden: 720 O. I. Buffel en 10 do. Runder ex twee Cornelissen, 310 O. I. Buffel en 80 do. Hertenvellen ex Maria Magdalena, zijn tot geheime doch hooge prijzen verkocht, alsmede bij particuliere inschrijving: 1470 Rangoon en 270 Moulmain Huiden ex Adm. de Winter en 500 Singapore ex Burmah.

In de positie van het artikel is geene verandering. (*Wordt vervolgd*)

Aangekomen Passagiers.

Van Singapore: Per Burgemeester van Rheenen, kapt. van der Meer van Kufferle: De heer F. Bayard.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Landbouw, kapt. Kleijnenberg: De heer L. de Kroon, echtg., 2 kinderen en 1 Jav. meid; de heeren F. J. Brevet en echtg., L. W. Gribling, J. A. Buddingh, W. P. Groenevelt, Lan Noni (Chinees), M. Prins, J. Op den Laei, A. J. de Mey Mecima, C. W. J. F. Nilant, P. van Ham, P. van Eijk, C. L. Gobius, A. H. de Bruijn, W. E. N. A. van Loenen, J. G. Meijer, A. J. van Ginkel, F. C. P. Welffer, M. Sablairolles, W. F. A. Zembach, J. H. van Rijn, J. H. C. Schulmayer, W. Jacobson en echtgenoot, J. A. Weers, J. A. Krch en J. G. Koker, mevr. M. H. Graichen, geb. Ribbers; mejufvrouwen Graichen en L. de Groot

Per Constance, kapt. Kimmerer: Luit.-kol. W. Lammerée, echtg. en 6 kinderen, mej. de Fontenau; de 2de luit. Ruempol, Barthelemy en Schut; de offic. van gezondh. Friesman, en 150 onderofficieren en manschappen.

Per Louise, kapt. Buijs: De heer Kuylemburg en echtg.; de dames A. S. en C. M. Dammers; de heeren Schamper, Bruinier en Henning en de 2de luit. der O. I. inf. de Wilde, de Grijs, van den Berg, J. G. Spanjaard, Stoets en Schäfer.

Per Nederland, kapt. Graaff: De heer Verwoert met echtg. en 2 dochters; mevr. E. Dorepaal-Coenen, mevr. de wed. Nauta en dochter, eene Jav. bediende.

Naar Soerabaija: Per Henriette Geertruida, kapt. de Boer: De heer Eisinger en echtg., de kwartierm. de Haan.

Naar Hongkong: Per Cornelia Hendrika, kapt. van Stralen: De heer A. Pagedas.

Marktprijzen.

TE BATAVIA, DEN 23 November 186.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ℔ legg.	55.—	60.—	aer. afdoening.
Casia Vera	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben	65.—		nominaal.
Foelie No. 1 Benkoelsche	30.—	....	weinig handel
Gom Elastiek ℔ pic.	70.—	....	met afdoeningen.
„ Benzoin	35.—	65.—	geen transactien.
„ Dammar ℔ pic.	21 —	24.—	met verkoopen.
Gutta Percha	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe	3.—	4.—	zonder vraag.
„ Buffel ℔ st.	3.25	4 25	naar kwaliteit.
Indigo	4,60	....	zeer gewild.
Japan Boomwas	40 —	....	nominaal.
Kampher. Japan per Balie	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java	35.50	....	Pamen. oogst.
Padang	36.50	....	kl. afdoeningen.
Koper, Japansch	72.32	....	op vendutie verk.
Kruidnagelen per pd.	46.—	....	met verkoopen
Notenmuscaat No. 1 Benk.	50.—	70 —	nominaal.
Peper, zwarte	16.—	16. 50	afgedaan.
„ witte	30.—	....	„
Rotting, Banjermassing	8.—	10.—	
„ Padang	6.—		met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken	205.—	....	afgedaan.
„ Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	160.—	geringe voorraad.
„ „ „ 2e „	125.—	130.—	levendige vraag.
„ Carga	125.—	....	geen voorraad.
Sandelhout	7.—	....	niet voorradig.
Sapanhout Manila in Entrep.	6.—	....	nominaal
„ Java per pic.	3.—		
Suiker No. 16.	14.25	15.—	afgedaan
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Tin	85.—	—	met afdoeningen.
Was, Timor	190.—	....	begeerd.

TE SOERABAIJA, DEN 16 NOVEMBER.

Arak ℔ legger — Nominaal.
Kassia, Vera ℔ pic.
Huiden, Koe ℔ pic. 35,— @ f 45.—
„ Buffel ℔ pic. f 16,— @ f 20.—
Koffij, Java ℔ pic. f 36,— Gevraagd.
„ West Ind. bereiding ℔ pic. f 36,— Afgedaan.
Kurkema ℔ pic.
Lange Peper ℔ pic.
Rotting ℔ pic. f 7,— @ f 9.—
Rijst witte ℔ kojangs. f 180 @ f 200.—
„ carga „ „ f 150 @ f 170.—
Sapanhout ℔ pic. f 3. @ f 4,—
Suiker No. 16 ℔ pic. f 15,—
Tabakbladeren ℔ pic.
Tamarinde ℔ pic.
Wisselkoers op Nederland f 100 @ f $100\frac{1}{2}$.

TE MAKASSER, DEN 3 NOVEMBER.

Opium f 2500,— @ f 2650,—
Gambier f 16,— @ f 18,—
Agar Agar $f\ 4\frac{1}{2}$ @ f 5,—
Was Timor, f 175,— @ f 178,—
„ andere soorten, f 100,— @ f 165,—
Rotting, $f\ 6\frac{1}{4}$ @ $f\ 6\frac{3}{2}$
Koffij, Bonthain $f\ 33\frac{1}{4}$ @ $f\ 33\frac{3}{2}$
„ Boni, $f\ 33\frac{1}{4}$ @ $f\ 33\frac{1}{2}$
Suiker, no. 16 $f\ 15\frac{1}{2}$
Noten Wilde, f 15,—
„ Amboina f 30,— @ f 33,—
Rijst Bali, f 5,— @ $f\ 5\frac{1}{2}$
„ Maros, f 5,— @ $f\ 5\frac{3}{4}$
Huiden Koe f 17,— @ $f\ 17\frac{1}{2}$
„ Buffel $f\ 12\frac{1}{2}$ @ f 14,—
Gutta Percha, f 50,— @ f 60,—
Sandelhout f 14,— à f 17,—
Sapanhout f 4,— @ f 5,—
Schildpad f 300,— @ f 1100,—
Paerlmoer f 75,—
Katjang groene $f\ 4\frac{3}{4}$ @ f 5,—
Mace f 17,— @ f 20,—
Kaneel Wilde f 5, @ f 6,—
Aardappelen f 5,— @ f 6,—
Lamp olie f 20,—
Brand olie f 24,—

Spetie.

Oude Ducaten f 7,— @ $f\ 7\frac{1}{4}$
Nieuw „ $f\ 6\frac{1}{4}$ @ $f\ 6\frac{1}{2}$
Gouden $f\ 10\frac{1}{2}$
Sovereings f 11,—
Spaansche en Mexikaansche dollars $f\ 2\frac{3}{4}$

Wisselkoers.

Op Holland 9% (Gouv.)
„ Singapore $2\frac{3}{4}$
„ Java pari.

BEKNOPT OVERZIGT van den Handel en de Scheepvaart te Makasser,

Over de maand September 1861

Invoer

De geheele Invoer heeft bedragen:

Aan Koopmanschappen.	f 817906	
„ Speciën.	„ 50775	f 868681

Uitvoer

Aan Koopmanschappen	f 598170	
„ Speciën	„ 52865	f 651,035

Gedurende de maand September 1861 zijn Van Makassar vertrokken

		schep. en vaart.	last.
Europeesch getuigd		13	1901
Inlandsch getuigde vaartuigen		111	874
Daarvan zijn		124	2775
Onder Nederlandsche vlag	119		1706
„ Engelsche „	3		791
„ Hamburger „	2		278

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN 16 TOT 18 NOVEMBER 1861.

Aanvoer.

Van China per Ned. schip *Stad Leijden*, gez. van de Pol, agt. Hager en Schuurman.

3 kn. chin. goederen, *Order*.
8 kn. chin. goederen, *Jeannette Walen*.
80 bn. papier, *Tiedeman en van Kerchem*.
10 bn. en 270 pakk. papier, *Jacometti en co*.
16 tobb. olie, 2 kn. gedr. groentens, 2 do. lakwerk, 1 kt. poeder, 3 kn. vermicelle, 1 kt. provisien, 3 kn. glaswerk, 6 do. tabak, 10 do. en 1 kt. goud. papier, 1 do. koperwerk, 20 pott. confituren, *Hoa Soek*.
860 kn. thee, 39 bn. en 8 kn. en 70 pakk. papier, 7 kn. chin. goederen, 3 2 do. kammen, 3 pakk. coralen, 1 kt. borax, 3 kn. offer papier, 4 pakk. rhabarber, 1 kt. geneesmiddelen, 3 kn. vermilhoen, 2 pakk. groentens, 1 kt. glaswerk, 1 do. waaijers, 1 do. hoeden, 30 kn. vuurwerk, *Hager en Schuurman*.
659 kn. thee, 3 do. koperwerk, 20 do. vuurwerk, 1 kt. lakwerk, 2 kn. diversen, 3 do. en 11 pakk. papier, 2 do. offerpapier, 1 pak. coralen, 1 vt. glaswerk, 1 do. kwikzelven, *Kang Kengtjong*.
400 kn. thee, 3 do. zijden goederen, 3 do. rawe zijde, 2 do. lakwerk, 1 kt. kramerijen, 42 coll. papier, 1 kt. borax, 1 do. brillen, 16 tobb. visch, 2 do. vuurwerk, 1 kt. diversen, *Tjia Kiokbie*
20 kn. thee, 8 do. vuurwerk, *Hoa Sansing*.
6 kn. paijongs, 4 do. vuurwerk, *Taksing*.
4 kn. provisien, *Tjengfie*.
210 kn. thee, 5 tobb. olie, 1 kt. zijden garen, 2 kn. glaswerk, 1 kt. meel, 1 do. graslinnen, 9 coll. verfwaren, 4 vn. aardewerk, 22 pakk. papier, 82 do. aluin, 9 coll. provisien, *Wan Long*.
13 coll. medicijnen, 2 vs. honig, *Shin Shantong*.
10 kn. paijongs, 1 kt. graslinnen, 1 do. koperwerk, 10 coll. provisien, *Tjeng Alok*.
8 kn. jostecks, 5 do. vuurwerk, *Wan Shoengshien*.
300 kn. thee, 330 pakk. en 8 do. offerpapier, 7 coll. en 3 kn. papier, 3 do. diverse, 12 do. zijden goederen, 2 do. koperblad, 3 do. borax, 2 pott. honig, 2 pakk. medicijnen, 1 kt. waaijers, 2 kn. gedr. visch, 1 kt. schoenen, 2 kn. paijongs, 10 do. vuurwerk, 3 do. lakwerk, 2 do. glaswerk, 1 kt. kramerijen, 1 do. poeder, 10 kn. tabak, 3 do. indigo, 1 kt. pako olie, *Khoe Kengtjaij*.
100 kn. thee, 64 do. aardewerk, 3 do. paijongs, 3 do. borax, 3 do. rhabarber, 2 vs. groentens, 2 kn. visch, 2 do. tabak, 31 bn. papier, 1 kt. zijden goederen, 5 kn. koffers, 12 vn. glaswerk, 5 pakk. en 100 kn. thee, 119 coll. papier, 21 kn. kramerijen, 1 kt. koperblad, 2 kn. zijden goederen, 1 kt. lakwerk, 5 pakk. papier, *Agenten*.

Voor Samarang.

100 pakk. en 93 coll. papier, 470 kn. thee, 2 do. aardewerk, 5 coll. provisien, 3 kn. lakwerk, 2 coll. borax, ...

Uitvoer.

Naar Nederland via Cheribon per Deens. schip *Förgen Bruhn*, gez. Kopperbolds, agt. Busing, Schröder en co.

508 pic. rijst, *Agenten*.
100 legg. arak, 1877 pic. suiker, *Dümmler en co*.
200 pic. gomdammer, *E. Moormann en co*.
244 pic. gomelastiek, 943 do. suiker, *Paine, Stricker en co*.
250 pic. kadranghout, 1519 do. rijst, *J. F. Heckler*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Johanna*, gez. Swemer, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co

120 kn. manufact., 50 do. bier. *Aan boord gebleven lading van Nederland*.
20 kn. drillings, 5 do. sleudangs, 5 do. gev. katoenen, 1 kt. monsters, 700 kn. en 2 stuks. ijzerwerk, 4 do. kantoorbehoeften, 500 pic. tin, *N. H. M.*
10 led. water vaten, *Agenten*.
1 vt. gez. vleesch, uit entrep., *Zaur*.

Aangebragte Regalen *van af 25 November* 1861.

1 kt. Mr. H. Barseigh, 1 pt. do. 2 pott. gem. L. van Bombay, per *Wilhelmina*.
2 fl. rozen water, 1 zakje zonder merk, per *Idem*.
1 kistje adres Schmidt, te Soerabaija, van Nederland, per *Rijnbrand*.
1 kistje gem. M/5 per *Idem*.
1 kistje zonder adres van Cheribon, per *Diligence*.
1 kt. gem. TRE 702 van Nederland per *Kortenaer*.
1 kt. Mevr. van der Wijck, de Koch van Leeuwen, te Batavia, van Nederland, per *Electra*.
1 kistje Mevr. E. A. T. Buijn, Batavia, van Nederland, per *Kortenaer*.
1 kistje gem. DV, 1 pakje P. H. Menu, gepens. kolonel te Batavia, *Idem*.

CORRESPONDENTIE.

Het ingezonden stuk van »*Een Volksman*" kan wegens plaatsgebrek eerst in een volgend nummer geplaatst worden.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.